

POČASÍ

Dnes má být střídavě oblačno s možností přeháněk. Teplota během dne se má pohybovat okolo 60 stupňů F. Jihozápadní vítr má dosahovat rychlosti 10 až 18 mil v hodině.

JEDNA DENNĚ

Na policejní stanici přivezl muže, který se dušoval, že opilý nebyl: Klečel jsem pouze na kraji silnice, to přece není důkaz! To ne, ale jak policista uvádí, pokoušel jste se svlhnout bílý pruh na rozvoze.

ADDRESS

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS.

TELEFON:

22,
3315
863
5315

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE WORLD

15c

DENNÍ HLASATEL SLOUŽÍ 50,000 ČECHOSLOVÁKŮM.

DENNÍ HLASATEL SERVES 50,000 CZECHOSLOVAKS.

ROČNÍK — VOL. LXXXVI. CHICAGO, ILLINOIS 60608

V ÚTERY 15. BŘEZNA 1977 - TUESDAY MARCH 15, 1977 ČÍSLO - NO. 166

BUDE MUŽEM ČINŮ NEBO SLOV ?

Známý novinář P. Buchanan napsal článek, v kterém rozebírá nedávná prohlášení presidenta Cartera vztahující se k poměrům za Železnou oponou.

Klade oprávněné otázky, na které zatím může odpovědět pouze pan Carter. Článek, pro jeho závažnost, přetiskujeme v plném znění.

Uchopiv vůdcovství v celosvětovém křížáckém tažení za lidská práva, zavedl Jimmy Carter tuto zemi na cestu, jejíž konec není v dohledu. Lze jen doufat, že si je vědom nebezpečí, která nás na této cestě čekají.

Poněvadž žijeme ve světě, kde tyranie převládá, musí se setkat s nezbytnou a oprávněnou kritikou, že jeho morální zápal je značně výhrůživý. Již několikrát poslušoval sověty pro jejich špatné zacházení s kritiky systému.

Je však jisté, že Sovětský svaz není o nic horší ve svém poměru k disidentům, než je Rudá Čína, ale ještě jsme neslyšeli slovíčko o utláčování disidentů v Lidové republice Čína.

Nelze rovněž přehlížet důsledky takového poslušování. Udělají sovětské úřady, to co už po století dělali carové a komunisti a neodpoví na Carterovy nářky.

Je však jisté, že zavřou vedoucí disidenty do ústavů pro choro-myšlné a ty méně důležité v hnutí pošlou budovat novou Sibiř.

Js president připraven vyvodit z toho důsledky? Ukončením kulturních styků? Odvoláním účastí Spojených států na moskevské olympiádě v roce 1980? Zrušením pro nás výhodné smlouvy o dodávce obilovin? Omezením obchodních styků a co je důležitější, dohodne se se západní Evropou na snížení naprosto skandálního stupně půjček a úvěrů zemím sovětského bloku?

A nebo neučí i nic jiného, než že bude veřejně protestovat? V

tomto případě on i Spojené státy, abychom použili fráze W. Wilsona, budou vypadat bezmocně a opovrženě.

A je zde další věc. Ve čtyřicátých letech přezívali Západu se zdálo zviset na spolupráci a vojenské pomoci mravnímu dědici Ivana Hrozného, arciteronstovi J.V. Stalinovi.

Dnes bezpečnost západu často závisí a vyžaduje spolupráci s režimy, které mají podstatně jiné názory než Americká unie pro lidská práva.

Když Američané bojovali ve Vietnamu, byl to Chiang Kai-shek kdo nabízel vojenskou asistenci a Park Chong Hee z Jižní Koreje poslal 50 tisíc vojáků. Mezi tím naši demokratičtí spojenci v SEATO, Anglie a Francie, poskytovaly trvalý proud rad a kritiky.

Je už to dlouho, kdy Thomas Jefferson připoměl této zemi, že strom svobody musí být pravidelně hozen kivi vlastenečů a tyranů. A to se ukázalo pravdou. Carter by měl myslet na to, či kive bude použito.

V nadesátých letech se vyskytla řada republikánů, která měla statečně řeči o zvednutí Železné opony. Západní rozhlasové stanice vyzývaly obyvatele Východní Evropy, aby povstali k boji za svobodu. V roce 1956 Maďari povstali a byli pokoseni sovětskými tanky, zatím co západní oratoři mluvili vášnivě, na půdě OSN, o lidských právech.

Carter ale jen Rusy nepošťuchuje. Vzbuzuje všude

Pokračování na straně 5

Jeden z našich čtenářů nám zaslal obrázek, který pořídil během své nedávné návštěvy Indie. Ukazuje vám typický primitivní způsob života v indické vesnici.

PŘESNÝ POHLED NA NAŠE DĚJINY

* Mimofádný efekt Roots, televizního drama podle knihy Alex Haley, je takový, že by mohl vážně ovlivnit veřejné chápání amerických dějin. V tomto případě by došlo k vývoji značně nešťastnému.

Americký lid potřebuje svým dějinám rozumět přesně. Nepotřebuje myty a sociální fikce.

Nemá zapotřebí uměl vytvářené pozitivní dojmy, aby bylo posíleno myšlení, kterékoliv skupiny našich občanů. Fakta a nic než fakta jsou nutná a na místě.

Fakta otroctví v ranných dnech Ameriky je faktem - nešťastným faktem.

Avšak oblast naší země, kde systém otrokářství byl platností, byly těmi oblastmi, které přispěly největší měrou k našemu hodnotnému dědictví.

Televise je fascinující sdělovací prostředek, ale v zásadě je to melodramatický anebo melodramatický sdělovací prostředek. Jakožto prostředek, který by přinášel vyvážený obraz historických skutečností, není efektivní. Televise vyhledává dobře muže a zlé muže, svaté a hříšníky. Je efektivním sdělovacím prostředkem na vyvolávání pocitu viny, tak jak to národ poznal během vietnamské války, ale neefektivní v předvedení účinku hlavních

směrů v našich dějinách.

Žádný Američan by neměl mít pocit viny pokud se týká původu naší země. Každá sekce a každá skupina nějak přispěla svým podílem. Oblast otrokářství přinesla naší zemi George Washingtona, Thomase Jeffersona, Jamese Madisona a jiné muže s charakterem mravních gigantů a její vedení musí nutně cítit pýchu nad jejím začátkem a pokrokem, kterého dosáhla. Jestliže byly v počátcích některé nedokonalosti v sociálním uspořádání, tyto nedokonalosti byly součástí celosvětového hospodářského a společenského uspořádání.

Pokračování na straně 9

Zajímavosti ze světa

PARÍŽ, FRANCIE

★ Socialisticko-komunistická koalice vykázala velké zisky ve francouzských obecních volbách. Získala kontrolu nad 29 novými městy.

Předpovědi hovoří o tom, že až bude skončeno schůzení, tato koalice bude kontrolovat více jak polovinu z 221 velkých francouzských městských středisek.

Výsledky z Paříže, kde se konaly starostenské volby poprvé po 106 letech naznačují, že novým starostou se stane bývalý ministerský předseda Jacques Chirac.

NAIROBI, KENYA

★ Ugandská vláda hrozí, že bude vyvíjet nátlak a bude pečlivě pozorovat britské a americké občany usdlé v této zemi.

Tvrdí, že tito rozšiřují o Ugandě vyhlášené zprávy, které ohrožují a špiní prestiž tohoto východoafrického státu.

Podle prohlášení státního departmentu je toho času v Ugandě 240 Američanů.

SYDNEY, AUSTRALIE

★ Zralok zavraždil dva ze třech rybářů, jejichž loď se potopila po srážce s nákladní lodí.

MOSKVA, SSSR

★ Sovětský svaz varoval presidenta Cartera, že jeho prohlášení v otázkách lidských práv za Železnou oponou vážně ohrožují rozhovory o snížení strategické výzbroje a detente samo.

Článek, který byl uveřejněn v angličtině psaném sovětském časopise International Review a

rovněž v moskevské Pravdě, nebyl ani president Carter ani sekretář Vance přímo jmenován.

ST. ANTHONY, KANADA

★ Skupina 300 lovců tulenich mláďat získala kontrolu nad šesti helikoptery, které létaly nad lovištěm tulenů a měly na palubě osoby protestující proti vraždění mláďat a novinářů.

PANAMA CITY, PANAMA

★ Podle prohlášení jednoho z členů panamské delegace, která jedná s americkou, sporná oblast panamského průplavu může zaniknout ještě před koncem roku 1977, tedy o tři roky dříve, než si kdokoliv dovolil předpovídat.

To znamená, že zřejmě došlo k nějaké, i když zřejmě předběžné dohodě, o které toho zatím není moc známo.

Ovšem konečné slovo bude mít kongres Spojených států a ten nebude jevit přílišnou ochotu vzdát se území, které právoplatně náleží Spojeným státům.

MONTREAL, KANADA

★ Kanadská policie pátrá po celém Montrealu po muži, který zahájil střelbu v jednom baru a vytkřikoval, že si to chce vyřídit se všemi zaměstnanci.

Policie oznamuje, že řidič baru a čtyři další osoby byly zastřeleny a tři další zraněny.

PRAHA, ČSSR

★ Podle zpráv, které pronikly z Prahy do Vídně, zemřel v jedné pražské nemocnici filosof Jan Patočka, který byl mluvčím skupiny, která podepsala Chartu 77.

Patočka 69, byl spoluautorem manifestu, který podepsalo 500 československých představitelů kulturního i veřejného života, byl v pátek převezen do nemocnice s příznaky srdečního infarktu.

Později se u něj projevil částečné ochnutí mozku.

provázené snženou srozumitelností jeho řeči.

Jeho přátelé tvrdí, že jeho zdraví začalo rychle upadat, potom co byl od ledna letošního roku, trvale vyšetřován komunistickou tajnou policií.

Den před tím než byl Patočka postižen srdečním záchvatem, prošel 10 hodinovým výslechem na ministerstvu vnitra.

Patočka vzbudil mimořádnou nelibost československých úřadů, potom co se setkal s holandským zahraničním ministrem Max van der Stoepem, během jeho návštěvy Prahy na počátku března tohoto roku.

Van der Stoep oznámil, že schůzka se konala na Patočkovu žádost a odehrála se v stoicově hotelovém pokoji.

ŘIM, ITALIE

★ Italská policie prohlížela stovky studentů, když pátrala po zbraních, které byly ukradeny během demonstrací, které proměnily věčné město v bojiště.

V Bologni, pořádková policie zahájila střelbu slznými granáty do demonstrantů na místní universitě.

Římská policie vytáhla stovky studentů z autobusů a automobilů a pak je postavila čelem ke zdi a prováděla na nich přísnou osobní prohlídku.

Podle hlášení policie bylo zatčeno přes 100 osob.

Demonstrace byly vyvolány zastřelením dvou levicových studentů na universitě v Bologně.

Krátce z kultury

Puškinův někdejší dům na Arbatovské ulici v Moskvě se restauruje a bude v něm zřízeno Puškinovo muzeum. Básník tam žil v letech 1830 až 1831. Bylo to první místo, které obýval po svém sňatku s Natalií Gončarovou. V Lenínradě se upravuje dům, v němž Puškin naposled sídlil v roce 1837 před svou tragickou smrtí. Na základě archivních studií budou oba památníky upraveny podle původních stavebních plánů.

Horvathova hra Povidky z Vídeňského lesa byla poprvé uvedena v Londýně. Její režii převzal Maximilian Schell, který z ní učinil silný divadelní zážitek. Většina londýnských listů označuje tuto inscenaci za Schellův triumf.

Pro nejlepší výsledky
dejte oznámku
do Denního Hlasatele

středa, čtvrtek, pátek a sobota

SPECIAL

Dlouhý dánský tvarohový koláč... \$1.65
Borůvková bábovka \$1.15
Mokka dort \$1.75

Otevřeno od 6:00 hodin ráno do 9:00 hodin večer. V sobotu od 6:00 hodin ráno do 6:00 hodin večer. V neděli zavřeno.

MINAŘIK BAKERY

5832 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.

OL 2-2854

DO ČESKOSLOVENSKA

za nejnižší cenu - pouze \$399.00

(včetně jsou zahrnuté daně)

PŘÍMÝ LET VIA PAN AMERICAN
LETADLEM

12. ČERVNA NA 26 DNÍ Z CHICAGA
VÝPRAVA SE VRACÍ Z VÍDNĚ
7. ČERVENCE

Nejvýhodnější let pro cestující, kteří pojedou
do Prahy - na Moravu - anebo na Slovensko
Vzorná služba - obraťte se na

CIHAK WORLD TRAVEL, Inc.

6302 West Cermak Road, Berwyn, Ill. 60402
Tel: 795 9050 v Chicagu: 252 6110

Nezapomeňte si poslat tužexové dárky
na velikonoce včas.

NOVE! NEJVYŠŠÍ ÚROKOVÉ SAZBY!

U WESTERN NATIONAL BANK OF CICERO
5801 West Cermak Rd., Cicero, Illinois, tel. 656-2000

7% CERTIFIKÁT VKLADU
4 ROKY (\$1,000 MINIMUM)

7 1/4% TAŽTE SE NA * Certifikáty vkladu, obnosu \$100,000
VÝŠNÍ SAZBY NA * anebo více.
6 1/2% Certifikát vkladu 2% ROKU A PŘES (\$1,000 MINIMUM)
6% Certifikát vkladu 1 AŽ 2% ROKY (\$1,000 MINIMUM)
6% Bankovní knížku čas. vklad 1 rok (\$500 minimum, přičet
5 1/2% Bankovní knížka 1 rok (\$500 minimum - PŘÍDAJ
5% Prav. úspory na bankovní knížku Průběh a výnosy
na bankovní knížce

THE WESTERN NATIONAL BANK
VYPLÁCÍ NEJVYŠŠÍ ÚROK ZÁKONEM POVOLENÝ

KEŽMARSKÝ HRAD ■ Starobylé podtatranské spišské město Kežmarok má mnohé zajímavé i historicky cenné objekty. Mezi ně patří zdejší původně gotický hrad, který byl po požáru roku 1575 renesančně přestavěn.

DENNÍ HLASATEL

1545 West 18th Street, Chicago, Illinois 60608

Telefony: CAnal 6-3315 a TOWnhall 3-5315

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Published daily Tuesday through Saturday, except Sunday. Monday and Holidays by the Denní Hlasatel Printing and Publishing Co., 1545 W. 18th Street, Chicago, Illinois 60608. - Subscription prices in U.S.A. by mail:
For half a year: Tuesday through Saturday \$21.00.
Daily and Sunday: \$30.00.

CANADA: Money Order, Express Money Order or Bank Draft. For half a year: Tuesday through Saturday: \$22.00. Daily and Sunday: \$31.50 for half a year.

Předplatné poštou v U.S.A.: Na půl roku od úterka do soboty: \$21.00.
Denní a Nedělní Hlasatel na půl roku: \$30.00.

Předplatné do Kanady: Poštovní poukázkou (Money Order), Expressní poukázkou (Express Money Order) neb bankovní poukázkou (Draft). Na půl roku od úterka do soboty: \$22.00. Denní a Nedělní Hlasatel: \$31.50 na půl roku.

PENÍZE DO PSANÍ NEDÁVEJTE!

Denní Hlasatel vychází denně od úterka do soboty.

Za změnu adresy počítáme \$1.00.

Stránka "Dopisy čtenářů" je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře bez rozdílu politické a spolkové činnosti - bez rozdílu náboženské a politické příslušnosti. Není podmínkou, aby se redakce ztotožňovala s názory pisatelů. Vyhraňujeme si právo zaslané články zkracovat a slohově i gramaticky upravovat. Zasláné příspěvky nevracíme, ani nejsme povinni je uveřejnit. Osobní napadení kohokoli jmenovitě, nebude nikdy zveřejněno! Výhrůžky jakéhokoli druhu nebudeme akceptovat. Děkujeme za pochopení.

Newark, N.J.

* Starosta města Newarku Kenneth Gibson žádá přístavní úřady měst Newarku a New Yorku, aby povolily přistávání supersonického letadla typu Concorde na newarském letišti.

Přes společný anglo francouzský nátlak přístavní úřady zatím konečně rozhodnutí o tom zda povolí přistávání Concorde na mezinárodním letišti Kennedy v New Yorku odložily.

DENVER, COLO.

* Záchranáři pracovníci pokračují ve své snaze v oblasti Rocky Mountains a planinových státech, v pátrání po tělech obětí blizzardu minulého týdne.

Při tomto napadalo v některých místech až 2 stopy sněhu a vítr pak vytvořila až 20 stopové závěje.

Podle posledních zpráv zahynulo při blizzardu nejméně 15 osob.

CHICAGO, ILL.

* Jeden z demokratických kandidátů na místo starosty Chicago, Edward Hanrahan obvinil městskou správu, že nechala vydělat společnosti, která si pronajala parkovací plochy na letišti O'Hare, miliony dolarů, tím že na ní nevyžadovala zavedení bezpečnostních opatření na parkovišti. Společnost Allright Auto Parks měla podle předchozí dohody, vybavit parkoviště bezpečnostním zařízením v ceně půl milionu, které mělo připadnout městu.

CICERO, ILL.

* Cicerská policie zatkla Daniela Howarda z 1806 Austin Blvd. poněvadž kopl svou ženu lienu a pak se pokoušel zaškrtnout rodinného psa.

CICERO, ILL.

* Andrea Rabadan z 3109 W. 25th. St. byl obviněn z výtržnosti, potom co vyvolal výtržnost na Cermak ave. a 47 st. pral se s lidmi a kopal do dveří policejního automobilu.

CICERO, ILL.

* Christopher Visinaiz byl obviněn z vadulování schráky na prodej novin na rohu 53 ave. a 16, th st.

WASHINGTON, DC.

Rep. Ed Derwinski, rep. Ill., reprezentoval Spojené státy

na přípravné schůzi Meziparlamentní unie v Ženevě, ne které jsou připravovány plány pro Evropskou konferenci o bezpečnosti a odzbrojení, která se bude konat na jaře roku 1978 ve Vídni.

Derwinski se však domnívá, že konference musí věnovat přednostní pozornost otázce lidských a občanských práv za Železnou oponou.

Derwinski projevuje mimořádnou aktivitu v otázkách Východní Evropy a je výmluvným odpůrcem komunismu.

WASHINGTON, DC.

* President unie teamsterů Frank Fitzimmons a tři další se rozhodli vzdát se místa důvěrníků uniových pensijních fondů, poněvadž jim hrozil právní zákrok vlády.

Podle prohlášení právníků vlády, jehalo se o protiprávní akt, když president unie byl důvěrníkem pensijního fondu ve výši 1,4 bilionu dolarů.

DETROIT, MICH

* Obhájeři dvou filipínských nemocničních ošetřovatelek, obviněných z otrávení devíti pacientů v nemocnici pro veterány, z nichž dva zemřeli, podali soudu návrh, aby trestní stíhání ošetřovatelek bylo zastaveno, poněvadž k vraždám se prý přiznal jeden muž, krátce před tím než spáchal sebevraždu.

Ženská divise ČSA oblast č. 12

tímto oznamuje, že v pátek dne 25. března 1977 začne novou sezonu v nové místnosti Lincoln Federal Savings and Loan, 6655 West

Cermak Road ve 7:30 hodin večer pod vedením nově zvolených úřednic, které budou tento večer nastoleny četou lože Slonilli č. 170 Č. S. A. pod vedením kapitánky sestry Vallovitsch. Hostitelky - Emilie Dam, Marie Holous, Helen Kořínek a Blažena Souček - sestry Č. S. A. zveme vás všechny, přijďte, které tam bydlíte blízko. Naše nová předsedkyně Ančí Viktora jistě bude mít něco nového k přednesení.

Jiřina Nesbeda

předsedkyně

Lila Stroner, dopisovatelka

ČSA oblast č. 12

oznamuje, že ve čtvrtek dne 24. března 1977 v 7:30 hodin večer v budově Mid America, 5900 W. Cermak Road, na čtvrtém poschodí bude odbývat svou pravidelnou schůzi pod vedením předsedky Frank Habala. Je to důležitá schůze, neb mnoho bodů, které byly odloženy, musí být projednány tento večer, tak delegáti, úředníci, dostavte se a buďte nápomocni našemu předsedovi.

Po schůzi jako vždy malé občerstvení pod vedením Libuše Klen.

Frank Habal, předseda
Lila Stroner, dopisovatelka

OZNÁMENÍ ÚMRTÍ

MARIE LIŠKA

rozená BÍLEK, manželka po zesnulém JOSEF LIŠKA
obydli: Berwyn, Illinois

zemřela v pátek dne 11. března 1977 v 7:15 hodin večer ve věku 98 roků. Narodena byla v Chicagu, Illinois. Byla členkou Shoru Tetin č. 195 I. Č. D. P. Pohřeb drahé zesnulé konal se v pondělí dne 14. března 1977 v 10:30 hodin dopoledne z kaple pohřebního ústavu Švec a Synové, 6227 W. Cermak Road na Český národní hřbitov.

Zanechává zde:

MILDRED LIŠKA a SYLVIA DVORÁK, dcery; CHARLES DVORÁK, zeť; neteře a synovce.

Další informace sdělí pohřební ústav Švec a Syn
Telefon: 484 - 2050 anebo 242 - 2027

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

ALŠOVY KARTONY

V Západočeském muzeu v Plzni jsou uloženy mnohé rozměrné kartony Mikoláše Alše s husitskou tematikou. Je mezi nimi i karton nazvaný "Obléhání Plzně husity v roce 1433", který vytvořil Aleš v roce 1893. Dilo se skládá z pěti částí a je celkem dlouhé přes jedenáct metrů. Na snímku je zachycena pětina tohoto rozměrného obrazu.

PRAGUE SAUSAGES & DELICATESSEN

JOHN a JAROSLAV FOLTÝN, majitelé
6312 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS
TELEFON 484-9798

VYRABIME VÝTEČNÉ SALÁMY A UZENINY. Jsou připraveny dle starokrajanského způsobu. Mražené jídla. Různé delikatesny pochoutky, též importovaná jídla. Máme speciality, které nenaleznete v celém kontinentu.

MÁME DENNĚ ČERSTVÉ MASO A DRŮBEŽ.

DO ČESKOSLOVENSKA 1977 PŘÍMÉ LETY CHICAGO - PRAHA

NA PAN-AM LETADLECH

11. ČERVNA na 23 dní	- \$401.44
27. ČERVNA na 28 dní	- \$446.44
24. ČERVENCE na 30 dní	- \$446.44

PŘÍMÝ LET CHICAGO - VÍDEŇ

A AUTOBUSEM DO BRATISLAVY
na Capitol Airlines
10. ČERVENCE na 31 dní - \$456.00

NOVÝ DRUH CHARTER ZÁJEZDŮ.
KAŽDÝ SE MŮŽE PŘIHLÁSIT.

Uvedená cena je včetně daní, žádné minimum nebo maximum.

ZÁJEZD NA HAWAII, odjezd 8. dubna
15 dní, 4 ostrovy
Cena jen \$649.00

Veškeré informace obdržíte u

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402
BI 2-1512 PI 9-1333

Ukládejte spolehlivě u

GUARANTY Savings and Loan Association

3854-56 W. 26th STREET (roh Springfield Ave.)
CHICAGO, ILL. 60623 - CRawford 7-5300

OPATRNOSTI NIKDY NEZBYVÁ!

Platíme 5 1/4 % dividend na spořitelni účty

Veškeré sklady pojištěny do \$40.000
vládní agenturou

"FEDERAL SAVING AND LOAN
INSURANCE CORPORATION"

Velký cestovatel

"Toužil jsem prospět vědě a své vlasti", napsal v jednom z četných článků dr. Emil Holub o důvodech svých cest to jižní Afriky. Lákal ho příklad velkých cestovatelů - německého etnologa Fritsche, portugalského Sepa Pinta a ze všech nejvíce ještě Skota D. Livingstonea. Byl si při tom vědom toho, že ještě žádný Čech ve světě neproslul cestovatelskými objevy.

Narodil se v Holicích u Pardubic 7. října 1847, vystudoval gymnázium v Žatci a v Praze lékařskou fakultu. Lákal ho touha po poznání. Vypravil se do jižní Afriky, odkud chtěl podniknout velkou cestu až na sever. Byl však vyzbrojen více odvahou, železnou energií a láskou k přírodě a vědě než potřebnými materiálními prostředky. Jeho první výprava trvala sedm let, od roku 1872 do roku 1879. Odcestoval z Kapského Města a pronikl až k Viktoriínským vodopádům. Prováděl badatelskou, sběratelskou a sociálně etnickou práci a chtěl především získat z každé oblasti množství faktů. Jeho cesta však ztroskotala v polovině, protože neměl tvrdost cestovatele Stanleye, která by mu zajistila respekt a poslušnost pomocníků z řad domorodců. Svou první cestu zaznamenal v objemném díle "Sedm let v jižní Africe", v němž se projevil jako obratný vypravěč a popularizátor. Jeho poznatky o životě a krajích, kde žily kmeny Korannů, Matabelů a Mašukulumbů vzbudily v odborných kruzích ve světě pozornost.

Těžko si dnes dokážeme představit podmínky takového cestovatele Afrikou devatenáctého století, kde

hrozilo soustavně nebezpečí od domorodců i od přírody. I dnes, kdy technika a civilizace poskytují vědcům a cestovatelům mnoho výhod, by se málo komu podařilo projít bez úhony africkým kontinentem.

Zdánlivý neúspěch první cesty vynesl Emila Holubovi u pražských měšťáků a kritiků posměch a odmítnutí, když chtěl v Praze založit jihoafrické muzeum. Byl zklamán, ale jeho badatelská touha a víra v dobro jeho jména vlasti v daleké cizině ho přiměla k druhé cestě, kterou s ním v letech 1883 - 1887 podnikla i jeho manželka Růžena. Obsáhla kniha "Druhá cesta po jižní Africe - z Kapského Města do země mašukulumbů" popisuje a dokumentuje území osm set padesát kilometrů na sever od Zambezi, kam se nedostal ani Livingstone. Stanovil geografickou polohu stamíst, prováděl meteorologická pozorování, popsal podrobně květen, zvířena i neznámé kmeny domorodců. Byl přepaden, onemocněl a nemohl ani tentokrát dokončit svou cestu.

Život Emila Holuba byl krátký, ale plodný. Jeho láska k vědě i k vlasti překonávala velké obtíže a zklamání. Měřítkem hodnot nebyla délka cest, nýbrž výsledky a obohacení vědy. Jeho sběratelská činnost drží primát mezi africkými cestovateli. Ocenil ji dopisem i Charles Darwin. Dr. Emil Holub byl ušlechtilý humanista, pracovitý a hou-

ževnatý muž. Ozdoben rády, zemřel v hmotné bídě ve Vidni 21. února 1902. Jeho jméno se nakonec přece jen ocitlo na prvním místě v dějinách našich cestovatelů.

Vyšla nová knížka Poesie i próza ...

PROSÍME O POZORNOST! Těžké?

Ale ne, jen zkuste přečíst aspoň něco.

Nemoderní?

Ale knížka mluví k dnešku.

Málo propagované?

Ovšem, autor nemá na inserci, ale má dobré a obětavé přátele.

A co recenze?

Bylo jich dost a dobrých, ale ani ty nehovoří vždy za ostatní čtenáře.

Nemáte čas?

Však vy si jej uděláte a knížku možná neodložíte, dokud ji nedočtete.

A co když nepotěší?

Ale za pokus stojí a dva dolary - to není přece mnoho.

Tedy:

MICHAEL RACEK

ŠEPOT V ŠERU

verše a povídky vydala edice HLAS v New Yorku.

Objednávky řiďte laskavě bud' na adresu edice:

HLAS - VOICE

85-31., 168 Street

Jamaica, L. I.

New York 11432

nebo autora:

1034 Kensington Ave.

Salt Lake City

Utah 84105

ČESKÝ NÁRODNÍ HŘBITOV

HŘBITOV - MAUSOLEUM - KREMATORIUM
5255 N. Pulaski, Chicago, Ill. 60630
539-8442 788-8442

S chloubou předvádí veřejnosti nově postavené

Pres. Beneš a Gen. Štefánik křídla MASARYKOVA MAUSOLEA

nalézající se uvnitř hřbitova, obklopeného akry posvátného hřbitovního pozemku.

ZAJISTĚNÍ - pro všechny věky - postavené z nejlepšího materiálu, který vzdoruje počasí. Dostatečné zdroje k udržení krypt.

POMNÍKY NA PRODEJ - VZORKY V KANCELÁŘI HŘBITOVA

ČERMÁK POHŘEBNÍ ÚSTAV

NEJSTARŠÍ ČESKÝ POHŘEBNÍ ZÁVOD
V CHICAGU A OKOLÍ

5842-44 WEST CERMAK ROAD, CICERO
Založen r. 1880 Tel. OLYMPIC 2-0243

WILLIAM J. SEDLÁČEK

Noworul Memorial Chapels

2658 S. Central Park Ave.

Telefon 762-2233

OZNÁMENÍ ÚMRTÍ

JOSEPHINE K A L A S

manželka po zesnulém FRANK J. KALAS
obydlí: 17349 - 70th Ave., Tinley Park, Illinois

zemřela v pátek dne 11. března 1977 ve věku 83 roků. Narodena byla v Československu. Pohřeb draheho zesnulého konal se v pondělí dne 14. března 1977 v 10:00 hodin dopoledne z kaple pohřebního ústavu Hirsch Memorial Chapel, 183rd a Harlem Ave., Tinley Park, Ill. do chrámu Páně St. George, Tinley Park, Ill., mše svatá v 10:00 hodin dopoledne a odtud na Český národní hřbitov v Chicagu.

Zanechává zde:

MARY (LEE) ASHLEY, zesnulá BLANCHE (JAMES) KULE, dcery; MILTON E. (BEULAH), FRANK J. a GEORGE F. (DONNA) KALAS, synové; 9 vnoučat; 5 pravnoučat a ostatní přátele.

Další informace sdělí pohřební ústav, telefon 532-4700

OZNÁMENÍ ÚMRTÍ

JOSEPH FOJTÍK

bývalý majitel pekárny na 59. ulici a Sacramento
obydlí: Medinah, Ill., dříve Chicago, Ill.

zemřel ve čtvrtek večer dne 10. března 1977 ve věku 81 roků. Narodil se v Nedašově Lhotě na Moravě a v této zemi žil mnoho roků. Pohřeb draheho zesnulého konal se v sobotu dne 12. března 1977 v 9:30 hodin dopoledne z kaple pohřebního ústavu Ahlgrim and Sons Funeral Home, 330 W. Golf, Schaumburg, Ill. do chrámu Páně St. Hubert, Hoffman Estates, mše svatá v 10:00 hodin dopoledne a odtud na hřbitov St. Michael the Archangel, Palatine, Ill. Zanechává zde:

ROSE FOJTÍK, rozená ZIMEK, truchlící manželka; EDWARD V. FOJTÍK, syn; ANGELINE MELLENDER, LILLIAN CONLON a MARIAN NOVOTNÝ, dcery; 13 vnoučat; VINCENT FOJTÍK, bratr v Československu a ostatní příbuzné a přátele zde a v Československu.

Na místo květin darujte laskavě na Alexian Brothers Medical Center, Elk Grove Village.

Další informace sdělí pohřební ústav Ahlgrim and Sons Funeral Home, telefon 882-5580

Pokračování se str. 1.

BUDE MUŽEM ČINŮ.....

naděje a očekávání. V Polsku je ekonomické pobouření; v Praze opět vše odpor proti režimu. Východní Němci požadují od své loutkové vlády, aby dodržovala ustanovení Helsinské dohody, v otázce lidských práv. Pan Carter by měl uvažovat o americké odpovědi, dojde-li tam opět k nějakému výbuchu.

President Theodore Roosevelt navrhoval, aby Američané mluvili umírněně a nosili s sebou veliký klacek, jestliže se chtějí dostat daleko. Se svými fezy do obilného rozpočtu, pan Carter se zřejmě rozhodl useknout kus toho klacku a pozvednout svůj hlas na světovém jevišti. Je proto skoro jisté, že jeho důvěryhodnost a odhodlanost projde zkouškou, která rozhodne, zda náš prezident je mužem činů, nebo jen mužem slov.

Polévka důležitá předehra

Polévky v Čechách se jídaly od pradávna. Staročeské polévky byly většinou velmi jednoduché. Odrážely šetrnost, jednoduchost a praktičnost našich předků. S rozdělením polévek, se skladbou menu a se správnou výživou si dříve nikdo hlavu nelámал. Nad talířem králů a velmožů bděl lékař a obecný lid hleděl spíše na množství. Gradace a vytríbenost chuti, uvážené rozvržení a uspořádání chodů je novějšího data. V těchto bodech celá světová gastronomie dluží mnoho francouzským kuchařům, kteří jednotlivé chody dokázali dovést do naprosté dokonalosti. Podle nich je polévka první lehký chod, ideál chuti a jemnosti.

Z hlediska servisu i klasicky se polévka dělí na dvě základní skupiny: hnědé a bílé. Polévky hnědé se sice připravují z různých mas a zeleniny, ale v praxi je nikterak nerozlišujeme. Termín: vývar, bouillon, consommé, mají všechny v podstatě stejný význam. Vývarů si ceníme především pro jejich chuť, neboť vařením se do nich vyluhují chuťové a extraktivní látky. Jsou méně syté, zato však chuťově výrazné. Mimo to vývary povzbuzují trávení, a proto se doporučují lidem trpícím nechutenstvím. Vývary rovněž posilují srdce a

rozšiřují cévy.

Zde bychom si mohli připomenout, že dobrý silný vývar dal pojmenování restauracím. Po francouzské revoluci jistý Monsieur Boulanger otevřel podnik, kde mimo jiné podával výborný silný vývar, aby své hosty "restauoval". Proto lokál pojmenoval restaurant a název se pak rozšířil po celém světě.

Bílé polévky dělíme podle charakteru, způsobu přípravy a použitého základního materiálu na kašovinové, krémové a veluté.

Každá země má tak zvanou "svou" polévku. V Čechách je to třeba hovězí s nudlemi nebo játrovými knedlíčky, v americké kuchyni tomatový krém, v ruské národní kuchyni je to šči, v ukrajinské boršč, v italské minestra, ve francouzské bouillabaisse a petite marmite. Čína má své velmi jemné vychucené polévky, které nezapřou tisíciletou tradici. Tyto polévky z vlašťových hnízd nevznikaly náhodou ani ze snobismu. Hnízda jsou stavěna ze suchého rybího potěru, z rosolovitých mořských řas, z korálové kaše ježovky, a to všechno jsou látky bohaté na brom, chlór a jód. Je to výsledek denních zdravotních prověrek v rámci staleté zkušenosti. Každý znalec potvrdí, že ve všech těchto případech jde o polévky mistrovské, přímo umělecká gastronomická díla. Ať se však nikdo nedomnívá, že je lze dostat všude na světě. Potřebují totiž asi domácí vodu, domácí ovzduší, domácí přísady a domácího kuchaře. Je možno napodobit mnohé, nelze však do puntíku okopírovat a napodobit vše, co má kořeny jinde.

Polévka tím, že je praporečkem v menu, bere na sebe vysoké požadavky. Významní gastronomové říkají, že má být v menu tím, čím je významné budovy sloupoví nebo portál. Je také na prvním místě a má být upravena tak, aby dala náležitou představu předkládaného menu - jako předehra v opeře napovídá mnohé o jejím charakteru a stylu. Proto je polévka jedním z těch chodů, jejichž příprava

vyžaduje nejprísnejší pozornost a naprostou přesnost.

Má-li polévka skutečně plnit svoji funkci, tak nemůže být náhodná ani její volba. Důležitou roli zde hraje, k jaké příležitosti a za jakých okolností se podává. Jde-li o běžný oběd složený z prostých jídel, má být i polévka jednoduchá. Vývar podáváme v menu o více chodech. Silné vývary dělají v žaludku pořádek a vzbuzejí chuť k jídlu. Krémové a husté kašovinové polévky, stejně i polévky rybí přijdou vhod po náročných túrách, lovech či sportech nebo před delšími namáhavými výkony. Na počátku zvěřinových hodů by nebyl právě vhodný tomatový krém, ale spíše vývar nebo i jiná polévka s příchutí zvěřiny či hub. V parných dnech přizpůsobujeme horkému létu celé menu, a tudíž i polévky. V tomto případě jsou vhodné studené vývary a vitaným osvěžením jsou polévky ovocné.

Přes nesporné přednosti polévek se dnes někdy setkáváme se zmatenými dietami, které polévky zavrhnou a předpovídají jejich zánik. Tyto výstřelky zde již byly, a měly vždy jen krátké trvání. Pro svou výživnost přišly polévky znovu, a to do ještě větší oblíbenosti.

Říká se, že se po polévce tloustne. Jistěže, jako po každém jídle nebo pití, nedodržujeme-li míru a nedbáme-li na správnou volbu. Jsou polévky lehké, dietní nebo zase tak kalorické, že nahradí celé jídlo. Zde můžeme citovat velkého génia Carème, který jednou napsal:

"Tisíckrát jsem viděl stolat císaře a krále a všichni vždy s chutí jedli polévku. Znal jsem všechny labužníky svého století a žádný z nich proti polévce nic neměl. Přesto si jí neberte moc, ale vždy právě tolik, abyste povzbudili trávení."

Tento názor vynikajícího gastronomu lze sdílet i dnes. Role polévky v menu je nepopíratelná, důležitá a samozřejmá.

DO BRATISLAVY

Jediné letadlo přímo do BRATISLAVY odchodí v nejkrásnější sezóně 24 JÚNA-77 a návratisa 24 JULA-77, na PAN AMERICAN. ŽIADNE PRESEDANIE.

Výhodne pre cestujúcich na SLOVENSKO a MORAVU. Dobrá možnosť návštevy západnej Európy, Viedeň len 40 km vzdialená.

Pre informáciu volajte:

ATLANTIC TRAVEL BUREAU
5454 S. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 436-1353

alebo v našej odbočke na:

7034 West Cermak Road
Berwyn, Ill. 60402, tel. 795-4990

Kompletné cestovné kancelárie

24b

Michael Kaplan, majiteľ

DOBŘÍ OBCHODNÍ VÝKON JE PROVÁDĚT BANKOVNICTVÍ TAM, KDE OBDRŽÍTE ÚPLNOU BANKOVNÍ SLUŽBU

- Spořitelni účty
- Drive-in okno
- Půjčky na zvelebení domů

- Sekovní účty
- Markyčové půjčky
- Svěřeníctví

- Automobilové půjčky
- Bezpečnostní skříňky
- Půjčky na domovy

First National
Bank of Cicero

6000 W. Cermak Road, Cicero • OL 6-3000
Member of Federal Deposit Insurance Corp.

ZÁCLONY,
DRAPERIE,
POLŠTÁŘE, DEKY
A POVLAKY.

Největší výběr zboží
všeho druhu.

Jsme v obchodě
přes 40 let.

Ondrus & Son

ESTABLISHED 1935

• DRAPERIES • CURTAINS • BEDSPREADS • BEDDING
6533 CERMAK RD. 484-1700
• BANK AMERICARD • MASTERCARD

MARIE KYZLINKOVÁ

DVĚ MATKY

ROMÁN

Teprve když u brány zahoukal automobil vracejícího se Bornu, vyskočila uleknutě.

Vešla do své ložnice a omyla si oči. lehce se přepudrovala, a když muž s úsměvem vešel do jejího budoiru, seděla již s klidnou tváří na pohovce s knihou v ruce.

Born ji políbil a usedl vedle ní.

„Chci ti sdělit důležitou novinu, Irmo. Jak jsem ti již dnes říkal, mám v úmyslu rozšířit své závody v Čechách. Nemám však po ruce tolik kapitálu, kolik bych potřeboval. Po dobré úvaze jsem se rozhodl, nalézt si v Čechách společníka. Tím mně bude umožněno rozšířit své závody tak, jak si představuji. A mé zisky značně stoupnou.“

„Musíš se však o ně dělit se svým společníkem. Nebylo by výhodnější opatřit si potřebný kapitál u peněžních ústavů?“

„Nikoliv. Vysokými úroky bych stejně snížil svůj čistý výnos z podniků. A pak je důležité, abych měl společníka Čecha, jehož jméno by získalo naší firmě nové zákazníky. Konečně je též třeba, aby v Čechách byl můj spolehlivý zástupce, když se tak houževnatě předsídlí do Čech. Chtěl jsem svého vrchního ředitele Jiráka učinit svým společníkem a postoupit mu podíl na zisku, abych byl jist jeho svědomitostí. Ale takto mně bude rázem pomoheno. Dal jsem dnes do všech pražských časopisů oznámení a doufám, že se mně přihlásí vhodný a zámožný člověk.“

Paní Irma naslouchala řeči mužově skoro netečně. Pokud byla chudou, viděla v bohatství štěstí a uspokojení. Ale nyní, když měla vše, nač si pomyslela, když žila obklopena knížecím přepychem, nebyla spokojena.

„Proč jsi mně již ráno neřekl o svém úmyslu?“

„Rozmýšlel jsem se ještě a řeknu ti upřímně, že by mě bylo nejmilejším, kdybychom se přestěhovali do Čech. Proto jsem se ti o tom dnes nezmínil. Závody zdejší bych prodal a získaným tak kapitálem bych rozšířil své podniky v Čechách, kde nejlépe prosperují. Když jsi mne tak prudce odmítl, poznal jsem, že se nedáš přemluvit, a zařídil jsem ihned vše potřebné, abych získal společníka. Tvé přání je mně vždy rozkazem. Irmo. Doufám, že ničeho nenamítáš.“

„Ovšem, že ne. Jsi obchodníkem a dovedeš jistě jednat tak, abychom neutrpěli škody. Bylo by snad líp, kdybychom žili v Čechách, snad i náš majetek by se zvýšil, ale nebyla bych tam spokojena.“

„Pak oželím raději sebe vyšší zisk, drahoušku. Nemám jiného přání, jen vidět tebe šťastnou a našim hochům zajistit budoucnost. Ale o to nemám obavy. Máme již tolik, aby chlapi byli zabezpečeni i kdyby vůbec nepracovali. Toho bych si však nepřál, aby zaháleli. Jen v práci je radost a uklidnění. Nedovedl bych žít nečinně a doufám, že

i naši hoši budou po mně.“

Na chodbě ozval se ostrý cupot a jako na zavalanou vpadli do pokoje oba chlapi.

Karel se přitulil k matce, Oskar objal otcovu šíji.

„Máme již hlad, mamá. Kuchařka také čeká netrpělivě na znamení k obědu.“

Born pohlédl na hodinky.

„Opravdu, děti, je již pozdě. Bude nám líp chutnat. Byli jste dnes způsobní?“

Oskar pokývl hlavou a jeho čisté, posud dětské oči se rozhořely nadšením.

„Slečna Benešova umí tak zajímavě vyprávět, že bych ji poslouchal celý den.“

Otec políbil oba chlape a vyzval je, aby si dospělí do jídelny.

Když usedli kolem stolu, setkal se zrak paní Bornové s vyčítavým pohledem profesora Steinerja. Teprve teď vzpomněla na svůj slib.

„Zavolejte slečnu Benešovou k obědu. Bude stolovati vždy s námi, jako předsedlá vychovatelka.“

Josef udiveně poslouchal tento rozkaz. Paní Irma chtěla zachytit pohled Steinerův, ale mladý muž hleděl stranou.

Božena netušila, jak měla být ponížena. Byla nezkušenou a nevěděla, že paní Bornová jí pohrdá.

Tiše a skromně usedla na vykázané místo. Steiner pohlédl na její zlatou, rozkošnou hlavičku a cítil milé uspokojení, že Boženu dnes chránil.

III.

Božena pomalu zvykala novému prostředí. Záhy sice poznala, že paní Bornová ji není nakloněna, ale netručila se tím. Lakavost pana továrníka a mladého profesora ji odškodnila za nevlídnost paní Irmy.

Svým zjevem a přirozenou dívčí ušlechtilostí naklonila si každého. Jen paní továrníková byla proti ní zaujata prudkým odporem. Neušlo jí, že Steiner prokazuje Boženu pozornost až nápadnou. Často postihla, že jeho krásné, temné oči hledí na dívku s nadšeným obdivem. Tu tiskla paní Irma své bílé zuby do rtů, až pocítila palčivou bolest. Zatínala pod stolem bezmocně pěsti a přála si zřítiti jimi tu hezkou, vášnou dívku.

Netušila Božena, že paní Bornová ji nenávidí tak prudce a zuřivě. Jinak by sotva žila tak spokojeně ve svém prostém pokojíku, jehož okna hleděla do tiché zahrady, nyní pusté a holé. Zde v osamocení snila Božena své dívčí tuchy o štěstí. Nepoznala lásky, ač toužila po ní ve skrytu svého mladového srdce.

Stála na světě sama. S rodiči odešly jí jediné bytosti, které ji milovaly. Nalezne za ně náhradu? Nalezne srdce, v němž probudí se čistá, upřímná láska k ní? Či má jít životem tak sama, nikým nemilována? Přijde princ, který ji vysvobodí z temna opuštěnosti a zdvihne ji k sobě na trůn nejvyšší královny — lásky? Kde bloudí její princ? Na-

Pokračování

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

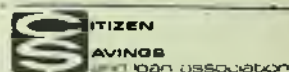
SECOND FEDERAL SAVINGS

Cor. 26th Street
& Pulaski Road
CHICAGO, ILL. 60623

BERWYN NATIONAL BANK

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMACK ROAD
BERWYN
TELEFON ST 8-4700

Pondělí, úterý, čtvrtek 9 ráno do 3
odpo. Ve středu zavřeno. Pátek 9
ráno do 8 večer. Sobota 9 ráno do 1
odpoledne.

NOW SERVING YOU AT TWO
LOCATIONS

HOME OFFICE
107 EAST PLAINFIELD ROAD
WILLOWBROOK HINSDALE ILL.
ILLINOIS 60521
325-6610

CHICAGO OFFICE
3917-3919 WEST 26th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60623
762-1264

FLIC George C. Baata
President

Matrace Box Spring

Mach Furniture
3720 W. 26th. St.

PRO INFEKCE ZKUSTE Kabátovu Černou Masť

Mať, která táhne a hojí. Na
vředy, výrážky, řezné rány, po-
hmožděliny a jiné kožní infekce.
Prodává se ve všech vedoucích
lékárnách anebo u

RIEDEL PRESCRIPTION PHARMACY

3156 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
Telefon Bishop 7-7550

Jste svým původem
Čech nebo Slovák?
Když ano, pak Vás prosíme,
podpořte tento časopis!

Hašek Rite-Way ROOFING CO.

STŘECHAŘSKÍ KONTRAKTOŘI
2639 So. Kedzie Avenue
Dělníci pojištění
Telefon Bishop 7-1212

MARIE KYZLINKOVÁ DVĚ MATKY

ROMÁN

lezne k ní cestu až sem, do jejího malého pokojíku? Či bude marně snít a čekat? Snad nepřijde princ nikdy — nikdy...

Božena neznala sice mužů, ale tolik vrozené prozíravosti měla, že rozuměla pohledům profesora Steinera. Leč zůstala při nich klidnou. Ne, její srdce nepoznává ve Steinerovi svého vytouženého, nádherného prince. Bije klidně a normálně, neletí vstříc dávno vysněnému štěstí.

Božena ráda promluvila vždy se Steinerem, jehož názory se jí zamlouvaly. Teprve když příliš zjevně projevoval svůj zájem o ni, stala se zdrženlivou a snažila se, aby se mu nenápadně vyhnula. Tu obyčejně brávala si na pomoc chlapce, s nimiž se velice spřátelila. Nejen Oskar, ale i Karel přilnul k milé učitelce a Božena s tímto nepoddajným pyšným chlapcem učinila pravý zázrak. Její příznivý vliv na nezkrotnou povahu Karlovu překvapil i paní Irmu. Nenáviděla Boženu a již by se jistě postarala o to, aby dívku ze svého domu vypudila. Ale děti k vychovateli přilnuly tak velice, že se obávala proti ní vystoupiti, nemajíc dostatečného důvodu. Na ubohou dívku zanevřela však tím zuřivěji.

Vyšla-li Božena do zahrady, stála paní Irma za záclonou a žárlivě hlídala, objeví-li se Boženě na blízku Steiner. Stalo se tak velice často a tu paní Irma vždy měla po ruce záminku, aby ho dala přivolati. Nedbala již vůbec zlomyslných pohledů služebnictva. Pozbývala rozvaliv vášni, která ji spalovala svým žárem. Stala se vrtošivou a rozmarnou. Pokorné lichotky svého muže přijímala s hlubokým, špatně tajeným odporem. I na děti byla nevládnou.

Born s trpkostí pozoroval tuto znepokojivou změnu. Co se děje s jeho ženou?

Neznaje jiné pomoci, zajel si ke známému profesoru na radu. Ale nebyl příliš uspokojen jeho odpovědí.

„Znám vaši paní, ale abych mohl přesně zjistiti, jde-li o chorobu, musel bych ji prohlédnouti. Myslím však, že není vážně nemocnou. V jejích letech bývají ženy silně nervosní, ale toto podráždění po čase zmizí samo sebou. Nejlépe se osvědčuje změna pobytu. Ať si paní choť zajede na jih. V jiném prostředí se uklidní a vrátí se zas veselá a svěží.“

Born se snažil paní Irmu přemluvit, aby svůj zdravotní stav dala vyšetřiti lékařem, ale setkal se s mocným odporem. Ani o tom nechtěla paní Bornová slyšeti, aby jela na jih.

„Sama nepojedu. Museli by hoši se mnou. A to se dá těžko provést, protože by s nimi musel jeti i pan profesor Steiner. Jen pod tou podmínkou bych jela, že nebudu odloučena od dětí.“

„Ale, Irmo, neboť tak nerozumnou! Pro-

fesor Waltner tvrdí, že potřebuješ naprostou změnu prostředí, až dosud ti obvyklého. Chceš-li, pojedu s tebou já, ač je mně nyní velice nesnadno odejeti. Vyjednávám právě podmínky se zástupcem svého nastávajícího společníka. Ale vyžaduje-li toho tvé zdraví, doprovodím tě. Pojedeme však sami, bez dětí. Ani by jim nesloužilo cestovati s nimi, když potřebují, aby se věnovali učení. Odpočinou si v létě na vile v Trofajachu. Zatím i ty se vrátíš zdravá k nim zpět. Zde je můžeme klidně nechat pod ochranou slečny Benešové. Je to vzácná dívka, neocenitelná peněží. Žasnu nad její výchovnou metodou.“

„Zprotivily se mně již úplně vaše chvalozpěvy na to děvče. Ty, Steiner, děti, služebnictvo, každý jen horuje o ní. Nevidím v ní nic dokonalého. Kdyby byla nehezku, sotva byste jí věnovali tolik nadšené pozornosti.“

„Nebuď nespravedlivou, Irmo. Slečna je pravým pokladem pro naše hochy. Obával jsem se vždy o Karla, aby s ním nerostly jeho špatné stránky povahy. Ale pod vedením slečny Boženy se z něho stává milý, způsobný a poctivý chlapík. Za několik týdnů se změní opravdu podivuhodně. Což tebe to netěší?“

Paní Irma pokrčila mrzutě rameny.

„Prosím tě, snad mně nechceš namluviti, že Karel byl horším, než tvůj oblíbený miláček Oskar? Byl prostě výbojnější a nemyslím, že je to úplně správným, jeho svéráznou povahu potlačit.“

„To jmenuješ „svráznou“ povahou? Pamatuješ, jak ve zlosti ušodil Karel svým bičkem Josefa, našeho starého, ve službě u naší rodiny zešedivělého sluhu? Toho bys neměla zapomenouti. Zhrozil jsem se tehdy Karlova činu a bylo mně tak trpké, jako kdyby udeřil mne! Profesor Steiner jen stěží dokázal, aby Karel Josefa odprosil. Teď jsem klidnější, vím-li, že slečna má na Karla tak významný vliv. Báť jsem se o něho.“

„Zas stará, nechutná písnička. Nejšťastnější budu, až tato výtečná dívka opustí náš dům. Měl bys míti více ohledů a nechváliti ji přede mnou tak nápadně.“

Born se chvíli tvářil udiveně, ale pak se vesele, skoro chlapecky zasmál. Objal ženu a zasypal její tvář prudkými polibky.

„Irmo, ty dítě nerozumíš, svěhlavé, snad nežárlíš? Pakli ano, jsem opravdu šťastným až k závidění. Bylo by to důkazem, že mne máš posud ráda — a to pro mne znamená vše. Trápím se tolik, že jsi nyní ke mně tak nevládnou. Obával jsem se, že mne už nemiluješ. Vidíš, že to není pravda? Máš mne dosud ráda?“

Snažil se pohlédnouti své ženě do očí, ale ta skrývala svou tvář na jeho hrudi. Za nic na světě nechtěla nyní pohlédnouti do věrných očí svého muže.

„Ano, přiznám se ti, žárlím na to děvče. Proto jsem se tak změnila. Máš-li mne, rád, propusť ji. Nalezneme za ni snadno náhradu a děti na ni zapomenou, až zde nebude,“ řekla namluvě.

Born zvažněl. Zkoumavě se zahleděl do tváře své ženy, kterou k němu zdvihla s prosebným pohledem.

„Ne, Irmo. To přece nemyslíš vážně. Vš, že za celé naše manželství pro mne neexistovalo jiné ženy. Jen ty jsi mně byla vždy vším — a budeš!“

Pokračování příště

LYRA

Milí krajané!

LYRA, pěvecký spolek v Chicago, vstupuje do 107. roku své činnosti. Je nejstarším spolkem v Chicagu, který obohacuje kulturní život československý po tak dlouhou dobu.

LYRA má nadšené pracovníky, má nadšeného sbormistra a má všechny předpoklady zůstat vedoucím kulturním spolkem.

LYRA každoročně pořádá svůj výroční koncert, který je vyvrcholením její kulturní činnosti.

Letos se koná koncert

1. KVĚTNA

Sokole Tábor v Berwyn.

LYRA však potřebuje naléhavě rozmnožit počet zpěváků a tak se obracíme na všechny krajany dobré vůle o pomoc. Přijďte mezi nás a pomozte nám pracovat na "Roli dědičné".

Jsmo spolkem boдрých a veselých bratří. Zpíváme z lásky ke zpěvu a rádi se zasmějeme. Po denním shonu pracovním také vy pookřejete mezi námi.

Přijďte - rádi vás uvítáme mezi námi. Zkoušky jsou každou středu v 8:00 hodin večer ve škole T. G. Masaryk, 2701 W. 22nd Place, Cicero, Ill.

Přijďte - LYRA vás potřebuje.

James J. Dietz, předseda
Frant. Kubina, sbormistr
Václav Novák, tajemník

SUŠENÉ HŘIBKY \$19.50 lb.

Houby \$7.98 lb
Václavsky \$3.49 lb
Kmin \$1.25 lb

Mak melem zdarma.
KRUPKY

MACH Imports

3720 West 26th Str. 17th Fl.

GRANÁTY
Z ČESKOSLOVENSKA

MACH Importers

3720 West 26th Street

15bxm

1545 W. 18th Street
Chicago, Illinois 60608
Uzávěrka do 8:30 hod. dop.
pro příští den.

MALÝ OZNAMOVATEL CLASSIFIED

TELEFONY:
CHICAGO: 226-3315
PŘEDMĚSTÍ: 863-5315

DODÁ VÁS INZERÁT DO 30,000 ČESKOSLOVENSKÝCH DOMÁCNOSTÍ V CHICAGU A PŘEDMĚSTÍ

8. DENNÍ HLASATEL
15. BŘEZNA 1977

STAVEBNÍ ODBOR

VYUČENÝ BARVÍŘ
s evropskou zkušeností
OLDŘICH KOJECKÝ
Vnitřní a venkovní barvení,
odborná, čistá a poctivá
práce. Speciální vymazávání
stěn a stropů před barvením.
Pojištění. Rozpočty zdarma.
Volejte po 5 hodině, telefon
TO 3-7834
1331 S. 61st Ct., Cicero.

xst

**NOVÉ BOILERS,
FURNACES,
CENTRAL
AIRCONDITIONING**
Electronic filters,
humidifier,
water heaters A. O. Smith.
EMIL HRACH a Syn
447-2844

**WESTERN GENERAL REPAIRS
AND MAINTENANCE**
• Panelování • Barvení a natírání
• Tesařské práce • Ploché střechy
• Remodelování • Betonářské práce
• Instalátorské práce (Plumbing)

JIRI KORAN 656-1942
29 s xm

VEŠKERÉ ZEDNICKÉ A CEMENTÁŘSKÉ PRÁCE

Opravy komínů, chodníků. Výměn
okapových rour, tárování plochých
střech. Garážové podlahy, patla.
Vymazávání zdí. Schody. Vnitřní a
venkovní barvení.

KUBA FROŇEK
788-3761 484-3395
Volejte po 8:00 hod. večer.
140xm

INCOME TAX

VYPLŇOVÁNÍ DANĚ Z PRŮJMU
INCOME TAX SERVICE
25. LETÁ PRAXE
Pro jednotlivce, majitele domů a
obchodníky. • Odborně • Rychle.
(Pouze na ujednanou schůzku).
OLDŘICH F. KOHOUT
1416 So. Scoville, Berwyn, Ill.
749-4458

UPOZORNĚNÍ ČTENÝM SPOLKŮM

1-palcové oznamky pořídíme ná-
sledovně: \$10.00 za první týden;
\$15.00 za 14 dní; \$20.00 za 21
dní, neb \$30.00 za celý měsíc.

Spolkový věstník zábav

Okrskový výbor státu Illinois Z.Č.B.J.
pořádá v neděli 20. března NA
LUŽANSKÉM KLEPAČI-operetu o
těch jednáních - v síni Sokola
Berwyn, 6445 27th Place. Sehraje
Dramatický odbor Z.Č.B.J. Režie:
Lád'a Válek. Hudba: Joe Lacina.
Začátek ve 2:30 hod. odpoledne.
Vstupné \$2.50. Po divadle občerstve-
ní a tanec při hudbě V. Bašláře.

20b

**VÝROČNÍ AKADEMIE žáků
Českých SVOBODOMYSLNÝCH
ŠKOL** v Sokole Tábor, 16. ulice a
Clarence, Berwyn, Ill. v neděli dne
17. DUBNA 1977 ve 2 hod. odp.
Hudba Vác. J. Bašláře. Vstupné
\$2.00.

-17d-

**ZÁBAVNÍ SPOLEK ŽEN Z
MORAVSKÉHO SLOVÁČKA** pořá-
dá jarní zábavu v neděli 20. března
(March) 1977 v Moravském domě,
4142 W. 26th St. Hudba Henry
Bláha a John Gall. Začátek ve 3:00
hodiny odpoledne. Dar \$1.50.
Uctivě zve pořádatel výbor.

-20B-

Shopping For A Water Well

Whether you need a water
well for your new home or to
replace an existing well, the
National Water Well Associa-
tion (NWWA) has some "well
shopping" suggestions for you.

First, determine your home's
water supply needs. A rule of
thumb might be 70-80 gallons
per day per person for subur-
ban living; 100-120 gallons per
day for farm living. Your
county agent, municipal engi-
neer, well drilling contractor or
pump dealer can help you de-
termine your precise needs!

Finding a competent drilling
contractor is the next step. Be-
sides the yellow pages and
newspaper ads, an excellent
place to get information is
from NWWA Headquarters,
Education Department, 500
West Wilson Bridge Road,
Suite 135, Worthington, Ohio
43085 (Tel: 614-846-9355).
NWWA will be happy to give
you the name of one or more
reputable contractors in your
area; one who enjoys a good
reputation, uses good equip-
ment, high quality materials,
and modern techniques.

A good local contractor be-
long to his state and national
associations and learns through
them the most modern meth-
ods. He understands and ap-
preciates the need for better
and safer wells, and has a
technical knowledge of the ef-
ficient and proper use of
ground water.

Regardless of how you pick
your contractor, here are a few
basic guidelines which will
help insure that you receive
the best possible water supply
for your money:

- (1) Check in advance on best
possible water sources.
- (2) Insist on a written con-
tract. Read the contract
carefully, and if it is not
clear consult your at-
torney before you sign.
- (3) Insist on full coverage
insurance.
- (4) Compare all itemized
costs and materials rather
than the "per foot"
charge.
- (5) Determine what, if any,
local, city or state per-
mits for drilling a well
are required and who se-
cures the permits.
- (6) Locate the well properly
from the standpoint of
sanitation and conveni-
ence.
- (7) Insist on both a certified
log of the well and a
statement of work per-
formance and materials
used.

For additional information
on how to shop for a water
well, write to NWWA head-
quarters, Education Depart-
ment, and ask for their free
pamphlet "When You Need a
Water Well."

MAJETKY NA PRODEJ

ZDĚNÉ 3 FLATY 5-5-4 POKOJE

Jižně od Harding a 26th St. Příjem
\$445 měs. Cena pouze \$31,900.
Blízko nákupu, dopravy.

SVOBODA 2134 S. 61st Ct.
OL 2-6710 TO 3-2460
15x3

CICERO. PĚKNÉ 4 FLATY ZDĚNÉ

6-5 1/2-5 1/2-5. Všechny mají 3
ložnice. Příjem \$665 měs. Alum.
okna. Kachlové koupelny. Páda.
Basement. Cena pouze \$43,900.

SVOBODA, 3739 W. 26th St.
LA 1-7038 TO 3-2460
*15x3

PŘIJMOU SE

**Potřebujeme domovníka
do české školy.**

Musí umět částečně
anglicky.

3 pokojový byt v budově.
484-2849

**CUSTODIANS
COUPLE FOR
DEERFIELD CHURCH**
\$10 to \$12,000.00
per year PLUS
Apartment and all utilities.
Permanent Employment.
945-0560
eve. 945-0107

13x3

HROBY

WOODLAWN HŘBITOV
Prodáme 4 hroby, Southland East
Division, lot čís. 2448, Part 24, \$300
každý. Volejte po 5:00 hod. večer
788-1798

PEČE O STROMY

ODBORNÉ KÁCENÍ

a prořezávání stromů, evergreens a
živých plotů za nejnižší ceny.
Rozpočty zdarma. Uplné pojištění

JOHN KOVACIK 863-4219

PLUMBING

ROYAL PLUMBING

Veškeré instalátorské práce a čištění
zcpných odpadů. Provádíme rychle
a levně k vaší spokojenosti.
Rozpočty zdarma.
852-5881

19ledxm

**OD ÚTERKA DO NEDĚLE,
ČTU DENNÍHO HLASATELE**

New "Off-Road" Fun

New International Scout SS-II is designed especially for off-road driving en-
thusiasts. It features four-wheel-drive and a two-speed transfer case, black painted
bumper, skid plate, one piece molded grille, black trimmed side door opening panels
and heavy-duty roll bar.

Options include front-mounted brush guard, a choice of black rear bumper or heavy-
duty step bumper with hitch ball, a choice of white or black soft top and doors, black
and gold side trim appliques, 10x15 off road tires with eight-inch white spoke wheels,
black rubber fender extenders and bucket passenger seat.

TEXT OZNAMEK ZRCADLÍ PŘÁNÍ NAŠICH ZÁKAZNÍKŮ

PŘESNÝ POHLED

Ku příkladu první osadníci podél jižního atlantického pobřeží se odtíli ve velmi nepřátelském prostředí. Byli obklopeni nebezpečnými Indiány. Z Anglie se jim dostávalo jen velmi málo podpory. Jejich zásoby potravin závisely na jejich snaze. Pokud selhal i hladověli.

Zamysleme se nad jedním málo známým americkým pionýrem, dr. Henrym Woodwardem. Přistál na pobřeží Caroliny v roce 1669 a žil po dobu jednoho roku mezi Indiány. Následujícího roku, jakožto agent své mateřské země, vyhledoval usídlení na Alechmarle Pointu, což je dnes známo jako Severní Carolina. Zasloužil se o zavedení rýže jakožto hlavní plodiny. Osada kterou založil rostla a rozkvétala. Její rozloha byla rozšířena. Angličané a francouzští Hugonoti vytvářeli plantáže z horečkou a hady prolezlé divočiny. Močály byly vysušeny. Břehy řek byly zkulturnovány na rýžová pole.

Zemědělská společnost vysoké úrovně se vytvořila na okraji divočiny. Byly stavěny pěkné vypadající domy ve městě i na venkově. Vynořila se vzdělaná třída, která stavěla školy a posílala své syny do Anglie, aby tak dosáhli vyššího vzdělání. Byla vytvořena civilní správa, podle anglického vzoru, s podrobným systémem práva zodpovědnosti. V roce 1760 tato kolonie byla zralá na samostatnost. Sčítala velikou úlohu v tvorbě nového národa, s novým systémem konstituční vlády.

Mnozí Američané mohou být hrdí na svůj původ. A měli by být. V každé z původních kolonií probíhal podobný proces, ve Virginii, North Carolině, Rhode Islandu, Delaware, atd. V době, kdy na východním pobřeží, byly kořeny tak pevně zapuštěny začaly se rozšiřovat přes Appalačské pohory. Později, kořeny evropských usadlíků ovlivnily kulturu, hudbu a vládní systém, který se začal rozšiřovat západně od řeky Mississippi.

Toto je nejtragičtější a nejdůležitější část amerických dějin, i když jiné skupiny přistěhovalců daly Americe významný příspěvek. Lidé, kteří přišli do Ameriky z Britských ostrovů byl, zakladem amerického národa. Poskytl mu základní instituce a hodnoty. Přinesli jazyk, kterým Američané mluví a svobody, které pocházejí z historických svobod Anglie.

V nedávných letech byli Američané až příliš rychle ochotni znevažovat svoje dějiny. Byli ochotni svalovat veškerou vinu na zakládající otce a jejich současníky. Spojené státy přežívají jako svobodný národ, s rozsáhlými příležitostmi pro všechno jeho, tak rozdílné, obyvatelstvo, vzhledem k zásadní moudrosti a vůdcovské

schopnosti v době amerických kolonií v časném a kritickém období jejich dějin.

A tak, když se Američané dívají na diama Alex Haleye, měli by mít na mysli zásluhy velikosti a dobroty národa, který se zde usadil.

Vzpomínky...

Často k nám přicházejí sami, aby připomněly, že jsou spjaty s životem a plynoucím časem. Každým dnem přibývá k lidské paměti něco, co jde s námi nebo okolo nás, něco z toho, co přináší vteřiny jako objev a zkušenost. Jsou situace a věci, kolem nichž chodíme bez zájmu, protože neprobouzejí smysly a naši pozornost, jsou však události a setkání, které se dotýkají našeho srdce jako něco významného a nezapomenutelného. Jindy jsme vábeni, abychom se za vzpomínkami vypravili sami a vyhledali jejich sdílnost a důvěryhodnost. Mezi vzpomínkami jsou vzpomínky příjemné a milé, jsou potěšující a plně povzbuzující, jsou však i varovné a plné stesku, a jiné, které nás přivádějí ke konfrontaci s tím, čeho jsme byli účastníky nebo svědky. Vzpomínáme na to, co se výrazně dotklo našeho vědomí, co se chtělo světit jenom nám. Snad nejčastěji se vracíme k dětství, k době, kdy nevíme ještě o uplývání a změnách času, kdy nad okny domova se lesknou první sluneční paprsky a k večeru tisíce hvězd, kdy k našim zrakům se přiblíží tváře, podoby, hlasy a kdy všechno jako by bylo provázáno něčím radostným a nových. Vzpomínáme na projevy a slova našich nejbližších, s kterými jsme prožívali intimitu rodinného života, připomínáme si kamarády a první hry, ozvou se také knížky, které nás vedly k výpravám za dobrodružstvím a k prvním snům. Je toho mnoho, s čím se vzpomínky přibližují k lidským smyslům a co si po letech vybíráme z paměti jako dar a svědectví. Na všech cestách, růžových i trnitých, kterými se ubíráme, jdou s námi jako minulost, a nejen jako minulost, ale často i jako poezie a poznání.

LIBOCHOVICKÁ ZVLÁŠTNOST ■ Klenuté Sella terrena ve východním křídle libochovického zámku tvoří vlastně uzavřený průchod ze zámku do parku. Její monumentální prostor vysokého stropového rázu i velké hodnoty zdobi na klenbách reliéfy mořských zvířat a květů ze škeblí a lastur. Umělecká výzdoba se připisuje italským štukatérům Jacobo Tencalliovi a Giuseppe Mattonimu.

The Little Village South

5074 S. Archer (Archer a Keeler) 582-5855
ČESKÝ SMORGASBORD

Úterý až pátek 11:30 dop. - 2:00 odp. \$2.75
Úterý, středa a čtvrtek večer - zvláštní Smorgashord ... \$2.95
Pátek, sobota a neděle Smorgashord \$4.25

OBĚDY U STOLU KAŽDÝ DEN.

ZDARMA SKLENÍČKA VÍNA S VÁSÍM OBĚDEM.

Banketní místnost pro 600 osob.

Pohoštění po pohřbech, o schůzích atd.

Otevřeno denně od 11:30 dopol. do 9:00 hod. večer.

V sobotu do 10:00 hod. večer. Zavřeno v pondělí. 18úxm

Historický kalendář

15. března 44 před naším letopočtem byl zavražděn v římském senátu Calius Julius Caesar.

15. března 1939 začala nacistická okupace Československa.

*

VEŠKERÉ PŘEKLADY

koupě a prodeje majetků
Vám zařídí
Maruška ŠMELHAUSOVÁ
u Pav Realty
795 - 7100

K VELIKONOČNÍM SVÁTKŮM

blahopřání v české a slovenské řeči v cenách 20, 25 a 35g kus za všeobecné. Náboženské 25g kus. "Milým doma" české 20 a 25g kus, slovenské 20g kus. Poštovné 30g na každých 5 kusů. Importované VELIKONOČNÍ POHLEDNICE (postcards), mnoho vzorů v pestrých barvách. S českým ohlazením 10g kus, poštou nejméně 12 za \$1.10. Se slovenským ohlazením, větší, kus 15g, poštou nejméně 12 za \$1.75.

KRASLICE z Československa

Ručně malovaná vejce, mnoho krásných vzorů. 5 kusů v dárkové krabičce, \$3.95, pošt. \$5.65. 2 krabičky poštou \$9.75.

KRASLICE umělecky v olejových barvách provedené s roztomilými figurálními výjevy, na stužce k zavěšení. Kus \$2.25, poštou nejméně dva kusy za \$6.05.

Ručně malované velké **KRASLICE** (husí) kus \$2.25. Poštou nejméně 2 kusy za \$6.05.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zaručeně.
Seznam zdarma.

VALASKY - ručně vyřezávané hole s rukovětí: orel - \$6.95, pošt. \$9.95. Ryba - \$7.15, pošt. \$9.15. Janošik \$18.00, poštou \$20.00.

NOVÁ ZÁSoba KERAMIKY z ČESKOSLOVENSKA, mnohé novinky. Přijďte si prohlédnouti náš bohatý sklad.

SOUPRAVA NA KÁVU (konvice na kávu, konvíčka na mléko, cukřenka, 6 talířků, 6 kořálků) z lidové keramiky z Domažlic "Chodovka", pestře ručně malovaná na černém podkladě (Mocca Coffee set), \$47.50, poštou \$50.00.

6ti kusová **SOUPRAVA NA KOŘENÍ** (Spice set) zn. "Chodovka", malovaná na bílém podkladě, \$21.00, pošt. \$23.00.

Mnohé jiné, jako vázy, püllitry, srdíčka a. t. d.

MINIATURNÍ POLÍČKA s nádobím (v 1 kuse) z Tupes na Moravě, \$10.75, nyní \$8.35, poštou \$10.00.

Kalendář Československého světa 1977, mnoho vyobrazení, řada poučných i zábavných článků, \$1.50, pošt. \$1.80.

Domová pokladnice 1977, ve slovenské řeči, \$2.50, pošt. \$3.15.

Výroční číslo Hospodáře 1977 - 75c, poštou \$1.00.

Kuchyňské políčky, koření, čaje, české a slovenské rekordy, šátky na hlavu, panenky v krojích a jiné. Seznam zdarma.

Mnoho českých knih na skladě a hodně dalších na cestě z Československa. Chystáme kompletní seznam knih - zajistíte si ho předem.

NEJVĚTŠÍ NÁKUPNÍ STŘEDISKO ČESKOSLOVENSKÉHO ZBOŽÍ V AMERICE.

(Zákazníky ve státě Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaslali o \$5 více na státní daň.)

F. PANCNER
6514 West Cermak Road, Berwyn, Ill. 60402

RUŽENA UTĚŠILOVÁ

POLEDNÍ ŽÁR

ROMÁN

Odešla od nich pohruzaně, ale s velkou starostí v srdci. Ti dva pak šli vedle sebe až domů, Prokop se trochu bál jejich prvních slov, ale byla lhostejná a nebylo v nich nejmenší karážky na nebezpečné setkání. A tu po prvé prochvil srdcem mužovým strach. Jena nežárlí! Aspoň ne již oním výbušným způsobem jako dříve. A přece — nepůsobí již dávno dojmem zamrzlé řeky. Někdy, když sedí ve společnosti, oči mužů k ní spěchají s toutéž vervou jako před dvěma lety, opět z ní litají jiskry a zapalují ve svém okolí ohně. Jeně se vrátil její temperament, její pravý, ne již ličený žár, kterého takovou dobu u ní postrádal.

Tento žár se mu však vyhýbal a Prokop se domníval vědět proč.

Stejně rozháraný byl nyní i Vinař. Krutě žárlil, i když to nedával příliš najevo a trpěl pro Jeniny omezené volné chvíle. Když zvěděl, že si Jena přibrala novou práci, jen se na ni vyčítavě požíval, pak sevřel ruce v pěsti a sklonil na ně oči.

„Proč se mi vyhýbáš, Jeno?“ řekl tiše. „Co — on — se vrátil, nebyl ještě u mne. A víš přece, že tě potřebuji.“

Vzhlédl k ní znovu a všechno slunce, jež jí daroval, mu hledělo z očí.

„Nějak to musíme rozřešit,“ pronesla. „pochop to! Taková vážná věc! Nelze to lámat přes koleno! A on — snad všechno ví. Mluví někdy tak podivně a téměř prosí, abych mlčela.“

Objal ji.

„Nebud' smutná! Jsem hlupák, že tě trápím! Věřím, že všechno dobře dopadne. Chci jen, abys mi přišla opět posvětit zahradu. Kraj kolem ní je už pln zlata, rozlévá se to jak jasný proud po vrškách i dole v cestách. I trochu jetele zbylo a třezalky. Kdo však čeká stejně dychtivě jako já — je Kazan. Pojedeš, Jeno?“

„Nevím. Nevím,“ váhají ústa.

„Pak tě tedy unesu!“ šeptá muž a láska se mu směje z očí. „Vyhodím celý svět do povětří a zachráním si jenom tebe, zavru tě na svou pevnost a budu žárlit i na Kazana a na slunce, na květiny i na vzduch.“

To už se i ona směla, tiše a mládě a přece zas, jako by nad ní někdo stál s karabáčem. Ale jeho mladá láska to přece jen vyhrála, odvezl si ji domů, zlíbal a nosil ji v náruči, běhal a ní po zahradě a mluvil pošetilá, sladká slova, ne příliš sladká, aby neobtěžovala a ne příliš drtivá, aby nebudila vzpomínky.

Když ji však odvezl zpět a vrátil se, sedal s rukama mezi kolony, usilovně přemýšleje, jak to zařídit, aby mu zůstala, jak si ji získat navždycky ji, jedinou a nejdražší, libezné děvče, sladkou ženu. Jeho životem neprošlo mnoho žen. Mírně jimi pohrál. Jeho jmění mu přivádělo do cesty jen mělké, krásné slečny, či taškářské, šibalské děvčata, která ani příliš nezakrývala touhu po jeho náprsní tašce. Nezabýval se jimi. Měl svou laboratoř a své pokusy. S tím vystačil velmi dlouho a byl by vystačil ještě déle, nebýt onoho srpnového poledne, kdy po prvé spatřil unavené, krásné děvče, jemuž uvolnil v elektrickém voze místo a ono za to vkročilo do jeho srdce a již tam zůstalo.

Uvědomil si, že nenávidí Prokopa. Nejraději by se zdvihl, šel přímo k němu a řekl mu: „Vím, že jsi snad máš rád, ale já jím mám mnohem raději. Snad jsi i potřebuješ, ale já jsi potřebuji mnohem více a co nad to, ona potřebuje mne. Zabil jsi v ní nadšení, já je vzkřísil. Nevím, cos jí učinil, že na to doplatila mnoha měsíci bezradosti, ale vím o Paříži a svůdné ženě, což samo o sobě již dokazuje, že se bez ní obejde.“

Věděl však také, že to nesmí učinit, neboť podnět musí přijít od ní a tu se toulal zahradou, nebo bezúčelně postával ve své laboratoři, hraje si se zkumavkami a nemysle na jejich obsah. Někdy měl krátké telefonické hovory, po nichž se násilně vzmužoval, zavřel se do své pracovny a třeba celou noc nevyšel. Druhého dne však letěl jeho malý vůz ku Praze, zastavil nedaleko redakce a v malé chvíli horká slova proletovala vzduchem, toužící oči volaly a mladá redaktorka se směla i zlobila zároveň.

„Proč jen také něco nepracujete? Neměl byste tolik času na hlouposti!“ řikala.

„Jak dlouho ještě budu čekat, Jeno? Říjen je téměř u konce a ty stále mlčíš. Což mu to nikdy neřekneš? Srovnává se to s tvou poctivostí?“ naléhal vášnivě.

To pak mlčela a ruce se jí chvěly a on ihned převedl hovor a zamkl bolest hluboko do srdce, aby její ostatní nebudaly. Ona si je však pamatovala a někdy byla bledá a kruhy se jí tměly pod očima, a ty oči jako by byly nepřítomné a nějak zakleté. Jindy však se směla a s chutí četly začátek onoho mladého, výbušného románu, který prošel očistcem duše, než mohl být dokončen a v těch dnech ji Vinař, unavenou, ale šťastnou, odvážel do své pevnosti, běhali zahradou a chytali do náručí pozdní slunce, honili se s Kazanem a na nic nemysleli, neboť zde bylo království klidu a svatého ticha.

Večery pak byly u obou ještě tišší, on, zabedněn v laboratoři, s pěsti pod bradou a bouřícím se čelem, ona, sedící proti Prokopovi a utíkající k psacímu stolu, sotva Frantina odnesla poslední talíř. Jen když byla přítomna paní Lipková, musila zůstat u stolu a vlastně to trvalo velmi dlouho, než ji jednou matka zastihla samotnou a než došlo k prudké rozmluvě.

„Mohla bys mi říci, Jeno, co znamená ten mladý člověk?“ zeptala se paní velmi zpřímá a velmi přísně.

„Myslíš Vinaře?“

„Máš snad ještě jiného?“ odvětila hněvivou otázkou paní. „Je to nechutné, Jeno! Má dcera! Dcera univerzitního profesora Lipky! Spisovatelka Jena Prokopová, na níž si špatní lidé vylamovali zuby! Což ses zhláznula nebo co?“

„Hleď, mamko, co vlastně na mně chceš?“

„Aby ses nestýkala s tím člověkem. Abyš myslila na svou i Vrářovu pověst.“

„A neučiním-li to?“

„Pak se budeme za tebe stydět, neboť jsi zapomněla, co je to povinnost.“

„Povinnost!“ opakovala Jena a usmála se. „Jako by byla na světě jenom povinnost.“

„Nebud' cynická, prosím tě!“ řekla pobouřeně paní Lipková. „Či se snad chceš nechat rozvést? Chceš Vrářu opustit? Pro — celkem bezvýznamného — muže, který prý vymýšlí jakési nikým nepoužívané umělé hnojivo? Je ovšem bohatý, na to už jsem se zeptala a snad by ti poskytl mnohem více než Vrářa, ale to, doufám, není důvod k tvému podivnému jednání. Předpokládám, že má nezištná dcera, postrádařící vždycky téměř na svůj úkor jakýchkoli chamtivých úmyslů, nezmenila se svými názory na morálku i tuto svou vlastnost!“

„Vlastně je dobře, že o tom mluvíš, mamko,“ pronesla Jena bez vzrušení. „Už dlouho se nemohu odhodlat k činu.“

„Jakému činu?“

„Říci všechno Vrářovi.“

„Říci mu to? Což ses docela pominula rozumem?“ zaupěla paní. „Či chceš opravdu rozvod, ostudu a bůhví co ještě? Opovaž se. Jeno! Nikdy bych se k tobě nezala!“

Přecházela pohoršeně pokojem a Jena ji sledovala očima, usmívala se a viděla černošickou zahradu, srpnové odpolední slunce a mamku stejně rozrušenou, jako v této chvíli.

„Já si to tenkrát, mamko, také jinak představovala. Víš, když jsem u tebe před dvěma lety seděla na zahradě a hovořila o doktoru Skálovi. Byla jsem jak zjištěná. holici rána a přece jste mne tenkrát, ty i Vrářa, vysu-

Pokračování

UPOZORNĚNÍ ČTENÝM SPOLKŮM

1 palcové oznámky počítáme následovně: \$10.00 za první týden, \$15.00 za 14 dní, \$20.00 za 21 dní, nebo \$30.00 za celý měsíc.

Dvorák's Office Machines
České psací stroje. - Standardní, přenosné psací stroje, nové, používané. Opravy, předělávky.
3506 W. 26th St. Chicago
TEL. 522-2231.

1bxm

NEJLÉPE SE NAJÍTE V ČESKÉ RESTAURACI

BOHEMIAN RESTAURANT COLONY HOUSE

Otevřeno každý den od 11:00 hod. dopol. do 8:00 hod. večer.

V SOBOTU ZAVŘENO!
V neděli otevřeno od 11:00 hod. dopol. do 8:30 hod. večer.

9163-65 W. CERMAK RD.
NORTH RIVERSIDE
Telefon 447-7524

KUBA - Klenotník

4052 ZAP. 26. ULICE

1 blok západně od Pulaski Ro

Telefon: LAwndale 1-1775

1dym

Upozorňujeme naše vážené čtenáře, že pokud si přejí zakoupit Denní Hlasatel, nebo Nedělní Hlasatel, jakož i výtisky navíc, je tento pro jejich potřebu k dostání u známých krajanů obchodníků a novinářských stánků:

CHICAGO:

KORAL'S BAKERY
3807 W. 26th St.

MACH IMPORTER
3720 W. 26th St.

HOMESTEAD INN
2629 S. Lawndale

CICERO:

CICERO BOOK STORE
Miles Pancner
6038 West Cermak Road.

MINARIK BAKERY
5832 West Cermak Road

LOMBARD LIQUORS
6133 W. Cermak Road

NOVINÁŘSKÉ STÁNKY:

Central Ave. a Cermak Road

Austin Blvd. a Cermak Road

BERWYN:

F. PANCNER
6514 West Cermak Road

ONDRUŠ and SON
6533 West Cermak Road

NOVINÁŘSKÉ STÁNKY:

Ridgeland a Cermak Road
Ridgeland a 26th Street

RUŽENA UTĚŠILOVÁ

POLEDNÍ ŽÁR

ROMÁN

šli na břeh života a potom jste se divili, cože zas nejsem jak svěží čipera a jakým že právem jsem na kost promrzlá. Pak na mne přestal Vráta žárlit, ó ano, dobře o tom vím, a tys mi vyčetla můj chlad, jako bych si jej byla opatřila jen pro vlastní kratochvíli. Snad byste mne byli nechali zahynout docela, snad bych se byla sebrala i bez pomoci, nevím, ale když mi bylo nejhůře, když jsem se domnívala, že už do smrti nic nestvořím a nenapiši, když mi Vráta téměř před očima flirtoval s cizí krásnou ženou, tehdy přišel Vinař.“

„Jeno!“ pronesla paní a poněvadž se ji rozechvěly nohy, usedla.

„Nepřerušuj mne, mamko, sama jsi začala. Objevil se tento mladý, bezvýznamný muž a obarvil svět kolem mne do růžova. Nemysli, že s tím neměl práci. Ale on neustal a docílil, že jsem se zase smála. Že jsem se opět dovedla opít sluncem a náladou, že jsem se vrátila k plodné práci a že se cítím opět mladá. Nevím, mamko, dovedeš-li si představit, jak je člověku, kterému někdo vrátí dvacet let života. Tak je nyní mně.“

„Nebudu tě poslouchat!“ vatale rozčileně matka. „Co děláš, je špatné. Vráta zhubeněl a nedávno mi Hála sdělil, že se ani v kanceláři již nedovede dokonale soustředil. Budeš-li pokračovat ve svém flirtu, zkazíš nám všem život.“

„Ale ne,“ usmála se Jena. „Sama tomu nevěříš. Kdo jsou ti všichni? Víka má muže a dítě, na jiném jí nezáleží. Ty máš Viku a Ivana a já ti zůstanu, ať chceš nebo nechceš. A Vráta?“ Usměv ji utekl se rtů. „Vráta nezárlí. Zajímá se toliko o mou práci. Mám strach, vztáhnu-li k němu opět ruku, že mne vykloupí z vratké lodičky, na níž jsem se znovu rozjela do života. Necítím v sobě ještě tolik síly, abych se oprostila od rukou, které mi ji zhotovily a které přinesly vesla ze slunce a z vůně kouzelné zahrady.“

Paní Lipkové si oaušila vlhké čelo a proti vůli zastenala.

„Mluvíš jako opilá. Nebo šílená. Neznám tě. Změnila ses.“ pronášela trhaně.

„Snad jsem opilá, mamko! Snad i šílená a jistě jsem se změnila. Kdybych to však nebyla učinila, nebyla bych tak šťastná, jako zas někdy dovedu být, můj román by ležel i nadále nedokončen ve stole a smát bych se snad vůbec zapomněla. I já mám někdy dojem, že je to snad všechno jen sen a že se z něho opět probudím. Neskutěčný, mlhavý sen, mamko, ale teď jej žiji a nedá se nic dělat.“

„Vždycky jsem se smála těm střeleným kumštýřům, kteří se chovali nezodpovědně. Vždycky mi připadali jako méněcenní, neboť nedovedli, anebo nechťali, ovládat své pudy. Jen proto jsem byla na tebe tolik pyšná, že jsi je svými mravními úzory vysoko převyšovala. Nikdy mi nenapadlo, že bych se mohla mýlit a že i moje dcera je jednou z nich.“

Vešel Prokop a tu paní ihned umkla. odpověděla chvatně na pozdrav a omluvivši se narychlo sehnanou výmluvou, opustila je, aby mohla všechnu svou úzkost vydechnouti na čerstvém vzduchu.

23

Začátkem listopadu se Zoulová vdala. Přestala chodit do kanceláře a Prokop si ulehčeně oddychl. Jeho vztah k Hálovi byl chladně cizí, nedůvěřivý, podezřivý. Hála se tvářil, že toho nevidí, ale někdy ho to mrzelo a vlastně z celé té švandy měl místo škodolibé radosti jen kyselou kocovinu. Věděl, že ho Prokop podezřívá, že vyžvanil všechno Jeně a to se ho dotýkalo nejvíce. Byl by se rád dovedl něco bližšího, ale Prokop jako by se po každé zatáhl do ulity, zkameněl a ani neodpověděl. Potkal se několikrát s paní Lipkovou, ale i ta mluvila nějak nerosumitelně a povšechně, nic se z toho nedalo vyčíst, na nic usoudit.

Hála však neměl v povaze trudit se zbytečnostmi a tak posléze pustil z hlavy i špatné svědomí Prokopovo. Jen ať si s ním také trochu pohraje, vytahoval se dost dlouho! A dones-li to někdo paní Jeně, jen ať mu osladi kyprou Zoušku! Nemusil přece mít ode všeho a měl-li přesto mlsný jazyk, ať se smíří se studeným obkladem puritánské paní Jany!

„Pak už ho nic nemrzelo a téměř na to zapomněl. Vágnér si však někdy posteskl na Prokopa a tu ho po každé bral v ochranu, druhého dne mu ve smíchu pověděl o Vágnerovu štelci a Prokop se vzpamatoval jako bodnut ostruhami. Udělal potom třikrát tolik, co ostatní a Vágnér se mu přišel omluvit.“

Prokop byl hluboce nespokojený. Připadal si jako trosečník a proklínal Hálu i Zoulovou. Zoulovou méně, ale zato se jí cítil tak znechucen, že téměř fysicky okřál po jejím odchodu. A jako by se všechno po jejím zmizení pročistilo, vytryskla v něm i mocná touha po novém přiblížení k Jeně. Dobýval ji jak milence, nosil jí fialky a někdy sedal s ustrnulým strachem za jejími zády, skloněnými nad psacím stolem, uvědomuje si, že Jena jeho pozorností nevnímá. Tu se pak v duchu bouřil a všechno se v něm vrhalo k drsnosti, aby, obrnivši se jí, vyvrvalo Jenu z nesnesitelné lhostejnosti a přinutilo ji přijmouti jeho náruč.

Pokračování příště

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

CIVIC SAVINGS + LOAN ASS'N

3522 W. 26th STREET,
CHICAGO, ILL.

Tel. LAwndale 1-6200

Vaše úspory pojištěny
do \$40,000

ROBERT I. VANĚK,
president

ISKA PAINT - WALLPAPER

6113 W. CERMAK ROAD,
CICERO, ILLINOIS

656-2583 - 863-2453

PAUL'S BODY SHOP

5234 WEST CERMAK ROAD
CICERO, ILLINOIS 60650
Volejte 656-4477
Tazíte se na p. SVACINU

ZIMA je tady MARINA taky NEJLEPŠÍ permanents

Gu. 4-1118
MARINA'S
BEAUTY SALON
Home of the finest
permanent waving
Visit Marina's new
salon -
6234 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

OD ÚTERKA DO NEDĚLE,
ČTU DENNÍHO HLASATELE

Veselé velikonoce
v roce 1977

přeji
manželé M. R. URBANOVI
Berwyn, Ill.

Prosíme vás, napište nám vaše
jméno a adresu a zašlete s darem 611
dolarů do Hlasatel, 1545 W. 18th St.
Chicago, Ill. 60608.

Velikonoční služba čtenářům Hlasatele

Chcete ušetřit si práci se
psaním velikonočních bla-
hopřání, jakož i ušetřit peníze na
poštovním, použijte služby,
kterou vám nabízí Hlasatel, který
vaše přání zašle v tisku do všech
částí Spojených států a i těm
přátelům, jejichž adresy jste

dávno ztratili.

Touto službou pomůžete nejen
českému tisku, ale i ušetříte
mnoho peněz jakož i vašeho
drahocenného času.

Vydavatelstvo Hlasatele věří,
že tuto velikonoční službu naši
čtenáři plně využijí!

MARYŠA R. ŠÁRECKÁ:

OSUD HRDINŮV

Ilustroval ak. mal. A. Deleřal.

Odjíždí na frontu jako prostý dobrovolník mezi druhými a odjíždí rád, nelituje ničeho. Jak jsou hoši veselí! Vzpomínají dosud na hostinu, kterou jim vystrojili na rozloučenou kyjevští Češi, na množství zákusků, knedlíků, buchet a masa i na feči, jaké k nim byly prosloveny. Přetřásají představení v biografu, kde předvedena byla přísaha České Družiny, a článek v novinách, který končil slovy: «Hrozně hledí bodáky v rukou Čechů.» Pak přecházejí na Prahu a hrozné pověsti, jaké o ní kolují. Praha prý je celá rozbita, obsazena německým vojskem, a mrtvolý plavou po Vltavě červené krví.

Nechť se lesknou oči a pěsti se zatínají. Slíbují křivou pomstu, až vejdou do hlavního města své vlasti jako vítězové! Mluví též o krajanech svých, toho času rakouských vojáků, kteří se hromadně vzdávají.

Vlak vjel do stanice a hromové «nazdar» uvítalo jej z úst mnoha krajanů. Kuce s buchtičkami, ovoce, masem a sklenicemi piva vztahovaly se k okénkům. Rodiče pončoovali děti, kdo jsou ti, které vidí, aby jich nezapomněly, a děti upíraly k nim své nevinné pohledy, rozpačité a nesmělé...

A znovu rozjel se vlak při sladkobolné písni loučení, křiku a tichých slzách.

«Bratři,» hlásil podporučík, «jedeme na Cholm, kde se máme představit náčelníku fronty. Dějte se do pořádku, ať uděláte dobrý dojem!»

Když přijeli však do Cholmu, nevyzval jich nikdo ven a po dlouhém čekání hlou se vlak zpátečním směrem. Ve voze, kde seděl Švec, ozvalo se reptání. «Co s námi chystá dělat? Proč nám to alespoň neřeknou, kam nás posílají?»

«Bratři, bratři,» domlouval Švec svým druhům. «už teď nakládky? Přijdou horší věci, jak je snesete?»

11

Hoši zahanbeně umkli. Jeden z nich však se přece ozval: «Měli by nám alespoň říci, jaký budeme mít úkol.»

«Ať je jakýkoli, musíme jej vyplnit,» odpověděl rázně Švec.

«Vypravoval nám jeden krajan z Moskvy, že Družina ani do boje nepůjde,» řekl nesměle dobrovolník Větelář, «zůstane prý v rezervě a zakročí až na moravských hranicích.»

«A to by se vám, bratři, líbilo?» pokračoval Švec olivně. «Necítíte, jak by to bylo ponižující pro nás jít někde v patách ruského vojska? Jdeme se bit s nadšením za svůj cíl, a všichni do jednoho chceme se bit. Co je krásnějšího než padnout v čestném boji za vlast? Taková smrt je vyznamenáním. Nepůjdeme přece přes mrtvolý jíných s hudbou a slávou k lidu ovoce cizího vítězství?»

«Má pravdu, má pravdu Švec!» přiznávalo několik hlasů nadehnou. «Proto jsme se dobrovolně přihlásili! Chceme se podívat Němcům a Maďarům do očí!»

Vlak zastavil na konečné stanici v Radziwile. Byla již úplná tma, jen hvězdy hleděly mírně s oblohy. Ostří vtr připomínal dobrovolníkům zkušky, jež bude jim snášeti.

Rozný vybral několik nejsilnějších hochů ke skládání beden s patronami a cukrem. Švec byl mezi nimi. Svalnaté otužilé ruce jeho zdvíhaly svížejší pohyby těžké bedny jakoby chtěl povzbudit druhé, aby nešlípili se žádnou prací a plnili věrně a přesně každý rozkaz. A pak spejované odcházel ve skupině několika dobrovolníků do města, kde byl jim vykázan nocleh.

«Zítřka přejdeme rakouské hranice,» připomněl živý.

«Bez pasu a bez trestu, jako zrádci,» zasmál se Válek.

A štihlý Tesaf zanotoval měkce: «Já už více přes hranice maširovat nebudu...»

V rozlehlé konfině pložili se k odpočinku. Švec nemohl dlouho usnout. Zítřka přejde rakouské hranice a bude blízko domovu, svým dobrým rodičům, bratrům, sestrám, všem svým milými. Ale těchto milých svých již nikdy neuvidí. Rozloučil se s nimi při vstupu do Družiny posledním dopisem, kde vyličil jim, že nejde za dobrodružstvím ani za slávou, ale za smrtí, jak říká mu sokolská čest, která musí zůstat neposkvrněna. Co asi dělají doma? Pohnutí, jež marně přemáhal, dralo se mu do srdce, neboť dotkla se ho sladká vidina domova a zároveň předtucha, že se živ nevrátí. Viděl je všechny za rodným stolem, ty své drahé hlavy. Jak by je chtěl ve dálku obejmouti po druhé! Vzpomínal na něho, ptal se, kde je asi Pepík a modlil se svým prosím srdcem za jeho život a zdar.

12

A on jim odpovídá posledním pozdravem, bere jim všechnu naději a ukazuje smrt jako svůj cíl... Lež tu noří se z mlhavého ovzduší snů a vzpomínek živá a výrazná tvář otcova s důstojným, smutným, ale spokojeným výrazem. A ta tvář sevřená bolestí praví hrde: «Dobře jsi, hochu, udělal.»

Mohl být s nimi, ale za jakou cenu! Dobrý osud, kterému tehdy lál, ho ochránil. Je svoboděn a jde do svobodného, mužného boje, ví, zač dá svůj život. Jaké je to štěstí při vši hruze! A zase umilka pyšná radost v jeho srdci. Líbezná tvář divě zjevila se v růžovém světle lásky. Ani ji už neuvidí, strážného anděla svého, dobré a něžné Markétky, která měla být jednou jeho ženou. Maki jí říkal mazlivě v důvěrných chvilách, kdy její jasné, bezelstné oči slibovaly tolik štěstí... Její obraz přeletěl čas i dálky a přišel vždy stejně živý a nezapomenutelný potěšit ho v úzkosti. Potěšit anebo rozbolstnit? Celé jeho nitro zalilo se hořkými pocity, když si vzpomněl, že i s ní se navždy rozloučil.

«Jdu rád — opravdu rád — vždyť je to boj za vítězství Slovanstva, pro tunc pak a nás Čechy boj za svobodu ujařmené vlasti,» psal jí. «Takové smrti nejen že se nebojím, tu si cením pro hřejivé krásný výsledek, jímž bude korunována. Mohl jsem žít klidně zde v Jekatěrinodaru, odchlém a vzdálenosti od hrozného valetného divadla, ale svědomí? Nemohl bych se celý život nikomu podívat do očí za to, že, když moji bratři cedili pro krásnou myšlenku svoji krev, já stál opodál...»

A Maki porozumí, jistě porozumí. Nemohla by milovat zbabělce, spíše bude milovat mrtvého hrdinu. Bude nosit po celý život v srdci jeho památku... Zdálo se mu, že její vzpomínka ho líče na dálku, a její usazený, vroucí pohled smutně mu žehná... Celá jeho duše vzpíná se jako bujný oř, aby letěla za ní, zatím co tělo nečinně leží na tvrdém dřevě uprostřed nečisté slámy a koňských výkalů. Studený vzduch proniká otvory, a venku sviští severní vítr.

Konečně podléhá zmoučené tělo spánku, který přetvořuje nečistou končinu v bitevní pole, kudy ráhne hruza v loizu a hluku válečném, s hukotem děl a zrádnými svístem kulak, a kde za každým krokem číhá smrt, slavná či potupná, ale vždy čestná, která jest dražší srdci než nejsladší sen o lásce.

III.

Na mírném pahorku v polích za Tarnovem bylo nařizeno dělat první zákopy. Spalo se v plné zbroji, a hlad byl ukojován letmo kusem jablka anebo kradenými bramborami, kterých lakotní polští sedláci nechťli prodati ani darovati. A když se setmělo, šlo se na první rozvedku. Tehdy Švec pocítil jistou úlevu, když řada nepřišla na něho. Nevěděl, jak si představit takovou rozvedku a jak si na ní počínati. Připomínal si jen slova Radka Dimitrijeva, který řekl při slavnosti přehlídky v Jaroslavi, že Družina není maso pro kanony, a určil ji k výzvedné službě. Ale v čem bude záležeti tato služba?

Švec věděl, jako ostatní jeho druhové, že je již konec lenošnému životu ve Lvově, kde se jen potulovali po kavárnách a procházkách, že je konec parádám, pohodlným noclehům a společenským setkáním. Věděl, že nebudou již procházeti městy s písněmi a hudbou, že nebudou defilovat v nových čistých uniformách s nasyceným

*) Noční cesta výzvedná.

14

«Národní harvy...» pomyslí si Švec. A bylo mu hořko u srdce. Tmou myšlenku měl patrně soused Čížek, neboť zvolal vesele ze svého úkrytu: «Podívejme se, naši nás pozdravují!»

A opět nový rozkaz, který zuřil: «Do zákopu!»

Znamenalo to návrat do prvních zákopů, jež vyhrabali předtím dne. Odtud mohli nečinně vyhlížeti ven a pozorovat hrozná dění. Několik podezřelých obláček objevilo se ve vzduchu a hned v zápětí ozval se sykot a rachot těsně před zákopy. Smrt byla blízko, a snad jen zážrak ji odvrátil. Stačila by jediná jiskra olivě vrženého sudu rukou vlastního bratra, aby zahynul Josef Švec, bezvýznamný dobrovolník České Družiny. Zůstal by ležeti nepohřben na opuštěném místě jako lids a zvířata, jež viděl dokonávat tam dole v údolí, kde zuřil nejstrašnější boj. Kdyby nepřítel se blížil zákopem, přehli by kamarádi, a nikdo by ho ani nepohřbil. Teprve až by byli v bezpečí živi a zachráněni, ptali by se: «Kde zůstal Švec?» Furie by šla přes jeho tělo, které by jí nebylo překážkou. Ale nejhorší by bylo, že by zhyln nevykonav jediné hrdinského činu pro vlast a pro vítězství ruské věci. Nic, zloha nic, ani za kopějkou práce, jak se vyjádřil nedávno velitel Družiny k nemalé hořkosti dobrovolníků. A kdyby ho osud zkosil, nemohl by již dokázat, jaké práce je schopen pro myšlenku velkého odboje! Všechny plány, touhy a cíle, kam by se poděly? Zbylo by z nich jen odkopnuté, zapomenuté tělo mrtvého dobrovolníka, o němž by nikdo ani nevěděl, kde a za čí dal svůj život!

Pojednou smrt, která se mu dříve zdála slavnou a žádoucí, za níž šel a na níž čekal, naplňovala ho šilným děsem. Styděl se za svou úzkost, za strach a za tu nepřemýšlelou lásku k životu, která mu činila hroznou smrt v odlehklých zákopech a na samém počátku hoje, který byl jen předehrou velkých věcí budoucích. Měl zlost na sebe a nevěděl, jak by se ztrestal. Ale zlost zmínčila se hned ve smutek, když vzpomněl si na výraz nekonečného utrpení, jaký jkvěl v očích dokonávajících konů a raněných lidí, kterým nikdo nespěchal na pomoc. Jen ne tak zahynou, neslavně, bezvýznamně, ve chvíli, kdy ještě nic není vykonáno! Jen okamžik života ještě a sílu k další hruze!

Šrapnelů a granátů obletovaly osudným vírem svým domek, kde před několika hodinami přebýval se svými druhy. Tu jeden granát udeřil do střechy a bohatý snop plamene vyšlehl z ní. Několik lidí

*) Nejmenší ruský peníz

Pokračování

Zpívající fontána Jarošova

stojí v zahradě pražského Belvederu. Voskový model fontány vytvořil dvorní malíř Francesco Terzio, ve dřevě jej řezal Hanuš Piesser a ulitím byl pověřen roku 1564 Tomáš Jaroš z Brna. Ve středu fontány je sloup, zdobený střídavě pastýří a řeckým bohem Panem, ochráncem lovu a pramenů. Nejvýše na kašně je umístěn hrající dudák.

Strom i zvonička

V Praskolesích u Mrákotína na Telčku mají na návsi mohutnou lípu, jejíž objem má několik metrů. Má dutý kmen a v této dutině stromu je umístěna zvonička.

HITZEMAN FUNERAL HOME

Založen roku 1904

9445 WEST 31st STREET

BROOKFIELD, ILLINOIS 60513

Tel. 485-2000 521-3808